

A TV2 és az RTL Klub gyermekműsorjainak célvizsgálata

A Műsorelemző Osztály 2003. januárjától rendszeresen vizsgálja az Rttv. kiskorúak védelmét szolgáló normáinak betartását. A hatósági figyelés keretében – a korábban regisztrált törvénysértések figyelembevételével - a hangsúly egyre inkább a délutáni, illetve a főműsoridős alkotásokra tevődött, így a mintában kisebb súllyal szerepeltek a hétvégi kora reggeli műsorsávok. Az ORTT-hez érkező és a rajzfilmek magas erőszaktartalmára hivatkozó panaszok alapján indokoltnak tűnt a gyermekműsorokra vonatkozó célvizsgálat elvégzése - a két évvel ezelőtti felméréshez hasonlóan.

Szemponatok a gyermekműsorok tartalmi elbírálásához:

A mesék eredeti, ős-verziójukban pszichológiai tartalommal bírnak, a kiskorúak személyiségfejlődésére gyakorolt hatásuk pozitív, tartalmuk sokrétű, asszociatív és sok esetben szimbolikus értékű. Arnica Esterl tanulmánya¹ szerint a mesék azért fontosak a kisgyermek lelki fejlődése szempontjából, mert segítenek megismerni önmagukat és beépíteni a személyiségükbe a jóval szembeni szimpátiát és a rossz iránti ellenszenvet. Csak abból a gyermekből válik egészséges személyiséggel bíró felnőtt, aki megfelelő ön- és emberismerettel rendelkezik, és realitásban érzékeli a valóságot. A mese minden életkorban segíti a kisgyermek lelki fejlődését, világképének alakulását, a bennük kialakult kérdések megválaszolását és a feszültség feloldását, de a növekedéssel párhuzamosan a mesékkel szembeni igény egyre változik. A mesemondás során – főként a kezdeti időszakban - nem maga a történet a lényeges, hanem a szülővel való személyes fizikai kontaktus által teremtett meghitt légkör.

Mérei Ferenc és V. Binét Ágnes gyermekfejlődési szakaszolása szerint² három-négy éves kora körül a gyermek már igényli a mesét és a mesei beállítottság 8-9 éves korig tart. Kezdetben leginkább azok a történetek kötik le a figyelmüket, amelyek hozzájuk hasonló korban és helyzetben lévő szereplőkről szólnak. Ezáltal ismernek rá azokra a szituációkra, melyek velük is megtörténtek, így saját személyes élményeiknek megélése, feldolgozása, elrendezése könnyebbé válik a számukra. Öt éves gyermekek számára azonban a mese már sokkal inkább a különlegességek, a csodák világát jelenti, és nem csupán a saját élethelyzeteiket akarják ismét átélni a történetek által. Öt-hat éves korára a gyermeket körülvevő dolgokról szerzett önálló tapasztalatok már kevésbé labilisak, így a valóság és az

¹ A gyermekeknek mese kell! / Arnica Esterl tanulmánya, Peter Lang bevezetője.
www.zpok.hu/waldorf/mesekell.htm

² Mérei Ferenc-V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan (239-253. oldal)

illúzió közti különbségtétel fokozatosan kialakul és egyre könnyebbé válik. Kilenc éves koruktól már olyan intenzív a valóságra irányulás, hogy csak hitelesnek vélt történetek foglalkoztatják őket. A gyerekek – ahogy az őket körülvevő világgal, a realitással mind jobban megismerkednek – egyre inkább azt várják a meséktől, hogy úgy mutassák be számukra a rendkívüli dolgokat, hogy azok akár meg is történhetnének, azaz a csodák helyett a lehetséges megoldásokat igénylik. Ezért különösen fontos, hogy a gyermekek minden életkorban az aktuális fejlődési szintjüknek megfelelő mesékből tudják leszűrni a tanulságot, és azt a személyiségük részévé tudják tenni.

*„Minden műalkotásnak van pedagógiai hatása, akár gyerekek, akár fiatalok vagy felnőttek részére készítették őket. Gyermekműsorok és -filmek esetében a nevelő célzat kitüntetett szerepet kap, ezért alkotóik pedagógiai felelőssége is kitüntetett. A pedagógiai tudatosság a gyermekműsorok alkotóival szemben támasztandó alapvető követelmény.”*³ A gyermekek számára készített alkotásoknak tehát elsődleges célja a szórakoztatva nevelés. Ugyanakkor a kereskedelmi adók megjelenése a magyar televíziós műsorkínálatban alapvető változásokat eredményezett, s a csatornák között kialakult erős verseny a gyermekműsorok terén is érezteti - ez esetben – igencsak kedvezőtlen hatását. Terestyéni szerint (aki az ORTT megbízásából a nyolcvanas évek közepétől követi figyelemmel a hazai műsorstruktúra változásait) a csatornák közötti konkurencia *„a magyar műsorszolgáltatókat olyan klasszikus közönségnevelő technikák alkalmazására ösztönözte, amely a gyermekműsorok körében is a szórakoztatásra helyezte a hangsúlyt. Így a gyermekműsorok nagy százaléka is szórakoztatás orientált lett mindennemű információs vagy edukációs cél nélkül, emellett a gyermek- és ifjúsági műsorok meghatározó többsége is külföldi, főleg amerikai és japán termék volt, mégpedig a reklámbevételek szempontjából jól fizető felnőtt műsoroknak fenntartott fő műsoridőkből a reggeli és koradélutáni órákra, illetve a hétvégre számúzve”*.⁴

A televíziós csatornák gyermekeknek szánt műsorkínálatát manapság szinte kivétel nélkül rajzfilmek alkotják. Miközben szakértő körökben a rajzfilmekben ábrázolt erőszak káros hatásának a megítélésében érezhető a legtöbb ellentmondás, Magyarországon nagyon határozott elképzelés uralkodik a rajzfilm célcsoportját illetően. Általánosan elfogadott nézet, hogy ezek elsősorban gyermekeknek valók, s így van ez olyan klasszikus Disney-produkciók esetében is, mint a Tom és Jerry, a Donald kacska vagy a Mickey egér sorozatok, amelyek eredetileg a felnőtt nézők szórakoztatására készültek. Egyes kutatók szerint⁵ a rajzfilmek nem

³ Lóránd Ferenc: Gyermekműsorok – Pedagógiai tükrökben

http://filmvilag.hu/xista_frame.php?&ev=2005&szam=05&cikk_id=7409

⁴ Terestyéni Tamás: A magyar média jelenében feltárható kulturális és morális értékkultivációk. http://www.akti.hu/tanulmany/dok/terestyeni_01.doc

⁵ Pl. Kunczik vagy Rogge lsd: Hipfl, B.: Gewaltdarstellungen im Fernsehen und ihre Bedeutung für die Entwicklung der Kinder. In: Aufenanger, S. (Hrsg.): Neue Medien - Neue Pädagogik? Bonn, 1971, 122.

jelentenek valós veszélyt a gyermekekre amiatt, hogy a gyermekek ezeket a rajzfilmeket nem találják erőszakosnak, hanem számukra egyszerűen komikusak. Vetró Ágnes és Csapó Ágnes is azon az állásponton van, hogy az ilyen mesékben megjelenő erőszak alapvetően nem tükrözi a valóságot, így a gyermeknek többnyire nem jut eszébe, hogy a filmen látott agresszív cselekedetet utánozza saját élethelyzeteiben.⁶ Ezzel szemben Vekerdy Tamás éppen arra mutat rá, hogy míg a valóságban látott agresszió csekélyebb mértékben, a filmen látott már nagyobb mértékben, addig a rajzfilmen látott erőszak a legnagyobb mértékben növeli a gyermekek agressziós szintjét.⁷ Ennek elsősorban az az oka, hogy a dramaturgiája teljes mértékben elszakad a valóságtól. Míg a valóságban látott agresszió szorongást kelt a gyerekekben és a filmes erőszak kapcsán már jobban felszökken az agressziós szint, az animációban előforduló erőszak nem imitálható: „Az utánozhatatlan agresszió pedig rendkívüli mértékben növeli az agressziós szintet, mert a játékban nem vezethető le igazán, és marad az, hogy tombolni, ütni, eltaposni, felrobbantani”.⁸

Ugyancsak eltérnek a vélemények a humor megítélését illetően. A humort általában mint a negatív hatás kialakulásának enyhítő eszközét ítélik meg, amely hozzásegít ahhoz, hogy a gyermek felismerje, az agresszióknak nincsenek megrázó következményei, azaz nem valódi, és hogy a látottak hatására kialakult feszültség feloldódjon. Ezzel szemben mások arra intenek, hogy humor kétélű fegyver. Egyrészt bagatellizálja az erőszakot, másrészt az öncélú agresszió olyan hétköznapi formáit teszi a gyermek szemében elfogadhatóvá, mint például a kötekedés vagy a káröröm.

Ha el is fogadjuk, hogy a klasszikus rajzfilmekben a kiskorú nézők azonosulni tudnak a pozitív figurákkal, akik megjelenése kedves és barátságos, és az esetek nagy részében furfanggal, turpissággal járnak túl az ellenfelük eszén, más a helyzet a főleg realiztikus, naturalisztikus ábrázolásukkal kitűnő, különböző fény- és hangeffektusokat használó akciórajzfilmek, illetve animék esetében.

A német meseíró, Arnica Esterl szerint a legtöbb film- és tévéfeldolgozásban a mesék az üres szórakoztatás szintjére süllyednek.⁹ A mese egyre inkább elvesztette eredeti értelmét, célját, és létrejöttek az audiovizuális effektusok segítségével olyan televíziós alkotások, amelyek sok esetben tartalmukban, képi megjelenítésükben ijedtséget, félelmet keltenek és

⁶ Vetró, Á., Csapó, Á.: A televízió és a gyermek. Budapest, 1991.

⁷ Muhi Klára: A jó állapotú gyerek kibírja *Beszélgetés Vekerdy Tamással*

[http://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=2147;](http://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=2147)

A televízió mindenképpen agresszívvá tesz Vekerdy Tamás interview az Info rádióban.

<http://www.inforadio.hu/hir/tudomany/hir-40111>

⁸ Muhi Klára: A jó állapotú gyerek kibírja *Beszélgetés Vekerdy Tamással*

[http://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=2147;](http://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=2147)

⁹ A gyermekeknek mese kell! / Arnica Esterl tanulmánya, Peter Lang bevezetője.

www.zpok.hu/waldorf/mesekell.htm

nincsenek tekintettel a kisgyermek saját, belső képeire. Már maga a mesehallgatás is passzív tevékenység, a gyermeknek a cselekvési ösztöneit vissza kell fognia, de ott még a képzelet szárnyalhat. A rajzfilmek nézése viszont már a fantáziát is blokkolja, hiszen a gyermek nem elképzeleli a szereplőket, helyszíneket, hanem készen kapja őket. Nem csupán annyira félelmetesnek, durvának képzele az eseményeket, amit még biztosan fel tud dolgozni, hanem ahogy azt az alkotók elé tárják. A felnőttek diktálják az iramot, az ő fantáziájuk, elképzeléseik valósulnak meg ezekben az alkotásokban. Az erőszak tartalom számos esetben öncélú, szinte felnőtteknek szóló szórakoztatásra emlékeztet. A lényeg nem a mese tanulsága, hanem a képi megjelenítése (fény- és hangeffektusok segítségével), vicces, trükkös tartalma. Sok esetben a morbiditás ugyanolyan jellemzője ezen meséknek, mint ahogyan az öncélúan félelmet és ijedtséget keltő figurák megjelenése és negatív viselkedése. Ez a fajta feldolgozásmód megakadályozza az érzelmek differenciálódását, a belső képalkotást, majd végül teljesen leállítja azokat. A gyors vágási technika, az audiovizuális effektusok hatásai növelik a kisgyermek izgalmi szintjét, az állandósult megemelkedett izgalmi szint pedig tartós, látszólagos szervi panaszokhoz vezethet, illetve csökken a koncentrációképesség.

Azok a gyermekek, akik sok ilyen akció-jellegű, erőszakos alkotást látnak, hasonló izgalmat keresnek majd felnövekedve is, és eleve könnyebben válnak az akció- és horrorfilmek nézőivé. Éppen erre a pszichológiai folyamatra erősítenek rá a készítők, amikor megalkotják a létező mozifilmek (pl. Múmia, Pókember) rajzfilmes megfelelőjét, ezzel is biztosítva műsoraik későbbi közönségét. Összességében mind az akció-rajzfilmek, mind az animék esetében fokozottan ügyelni kell a klasszifikálásnál, mivel a feldolgozást segítő szülői magyarázat nélkül az alkotások károsan befolyásolhatják a gyermekek idegrendszerét és személyiségfejlődését.

A célvizsgálat mintájának összetétele:

A fentieket figyelembe véve folytattuk le a konkrét elemzést. A vizsgálat a TV2 és az RTL Klub három tavaszi hónapjának egy-egy hétvégéjére terjedt ki (**1. táblázat**). Miután a mintanapok között szerepelt áprilisban a húsvét hétvégéje, májusban pedig a gyermeknap, így a műsorszolgáltatók ünnepi gyermekműsor-kínálatáról is képet alkothattunk.

1. táblázat: Mintanapok

Műsorhét	Hónap	Adásnapok
12. hét	március	25-26.
15. hét	április	15-16.
21. hét	május	27-28.

A két országos kereskedelmi csatorna szombat és vasárnap reggeli gyermeksváját elemeztük (**2. táblázat**), melynek kijelölésekor a műsorszolgáltatók által beküldött adatokat vettük figyelembe. Így a kiválasztott napokon csak azok a műsorszámok kerültek a mintába, amelyeket a csatornák „e” közszolgálati kategóriába soroltak, azaz szerintük a „gyermek- és ifjúsági műsorok, valamint a gyermekvédelem céljait szolgáló ismeretterjesztő, felvilágosító műsorok” körébe tartoztak.

2. táblázat: A mintanapok vizsgált időszakai

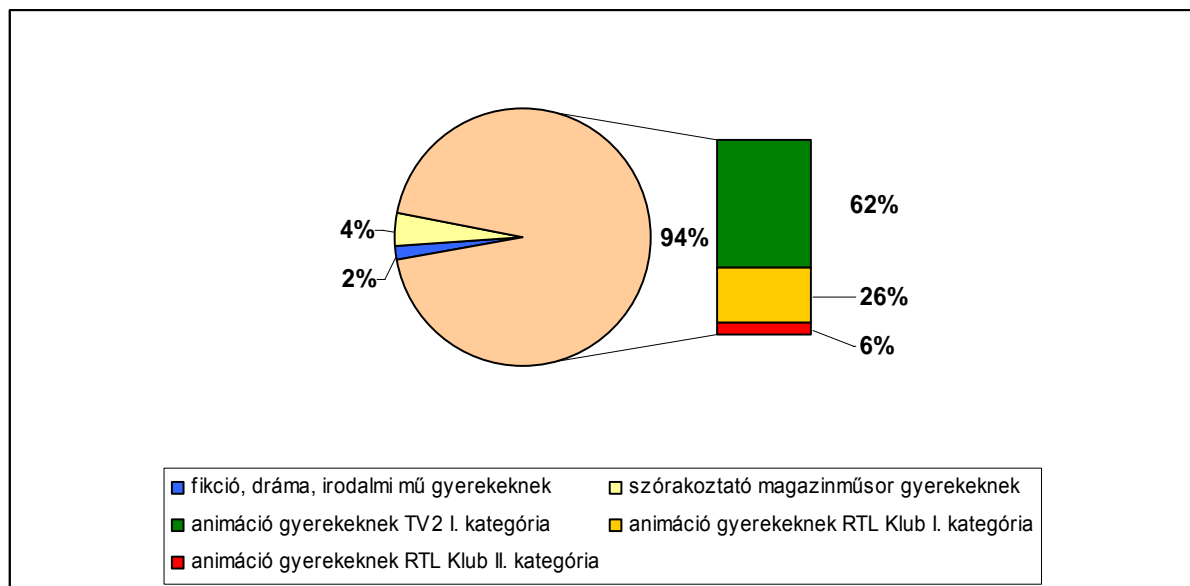
Dátum/Csatorna	TV2	RTL KLUB
2006. március 25.	6:21:31-10:22:08	6:59:36-10:04:47
2006. március 26.	6:32:21-10:32:38	6:02:42-9:08:45
2006. április 15.	6:26:25-9:41:21	6:57:15-10:01:21
2006. április 16.	6:46:38-10:23:08	6:03:32-9:12:53
2006. május 27.	6:28:56-9:45:53	6:53:03-9:56:14
2006. május 28.	6:26:31-10:05:01	6:03:10-9:01:36

A fenti minta alapján a TV2-n 95 műsorszámot, az RTL Klubon pedig 53 alkotást, azaz összesen 148 gyermekműsort elemeztünk,¹⁰ több mint 40 műsoróra terjedelemben. A gyermeksvájban közzétett alkotások döntő többségét, 94 százalékát a műsorszolgáltatók az I. korhatári kategóriába sorolták, azaz „korhatárra tekintet nélkül megtekinthető”-nek minősítették. A műsorok hat százalékát II. kategóriásként klasszifikált, azaz „tizenkét éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott” animációk tették ki. Valamennyi olyan alkotás, amely még a műsorszolgáltató szerint is szülői magyarázatot igényelt volna a legkisebbek számára, az RTL Klubon került bemutatásra.

A vizsgált időszakban bemutatott alkotások három műfajba sorolhatók (**1. ábra**). Legnagyobb arányban gyermekeknek szánt animációk fordultak elő, amelyek az elemzett műsorok 94 százalékát, az egyes kategóriás műsoroknak pedig a 63 százalékát tették ki. Csatornák szerinti bontás alapján a TV2-n fordultak elő gyakrabban rajzfilmek, kínálatának 97 százalékát ebbe a műfajba tartozó produkciók alkották. A mintába került összes animáció kétharmadát vetítette ez a kereskedelmi csatorna, és kínálatában valamennyi műsorszámot a legkisebbek számára is megengedettnek minősített. Az RTL Klubnál ezzel szemben a kínálat 88 százalékát tették ki a rajzfilmek, melyek közel ötödét a II. kategóriába sorolta. Jóval kisebb arányban (4%) fordultak elő kifejezetten gyermekeknek készített szórakoztató műsorok, melyek kizárólag az RTL Klubon, I. kategóriába sorolva kerültek bemutatásra a hétfői napokon (Kölyök Klub). Még ennél is ritkábban láthattunk fikciós gyermekműsorokat, ilyen csak a TV2-nél fordult elő, és itt is csupán egy műsorszám több epizódjáról van szó (Ász, a villám).

¹⁰ A műsorszámok címeit a melléklet tartalmazza.

1. ábra: A műsorszámok megoszlása műfaj, csatorna és kategória szerint (n=148)

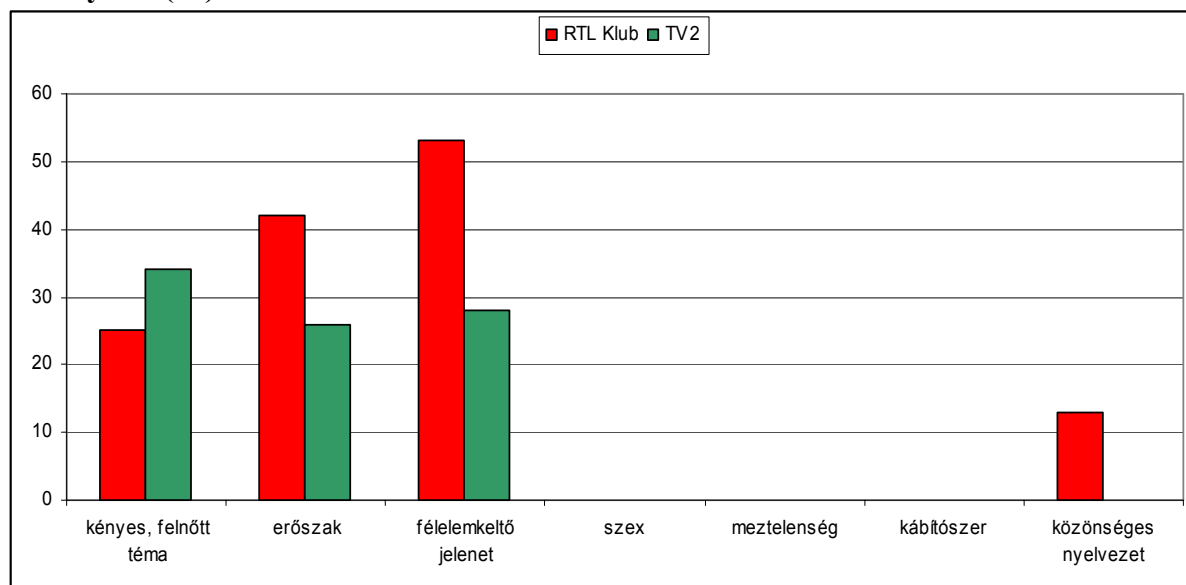
A vizsgált műsorok tartalmi jellemzői:

A műsorszámok kvalitatív vizsgálatakor hét tartalmi elem mentén – problémás és felnőtt témák, erőszak, félelem, szex, meztelenség, kábítószer és közönséges, trágár nyelvezet - írtuk le a műsorszámokat, melyek esetleges előfordulása esetén az alkotásokat az egyes témakörökön belül mélyebb elemzésnek vetettük alá. Kifejezetten pozitív eredményként értékelhető, hogy a gyermekcsatornában bemutatott műsorok egyikében sem fordult elő sem szexualitás, sem meztelenség, sem kábítószer, még téma szintjén sem (**2. ábra**). Szerencsére viszonylag ritkán - csupán öt százalékban - regisztrálhattunk durva indulatszót, vagy csúnya kifejezést. Problémaként említhető azonban, hogy az összes ilyen eset az RTL Klubnál fordult elő, és az ilyen műsorok a csatorna kínálatának 13 százalékát tették ki. A vizsgált programok közel harmadában láthattak a gyermekek legalább egy erőszakos jelenetet, és megközelítőleg ugyanilyen arányban fordultak elő érzékeny témák, illetve könnyen utánozható, veszélyes technikák. Míg az agressziót tartalmazó műsorok előfordulása az RTL Klub kínálatában volt gyakori, hiszen az összes produkciójának közel 42 százalékában észleltünk legalább egy durva, erőszakos jelenetet (TV2 26%), addig a konkurens csatorna a gyermekek szempontjából problémás témák és utánozható módszerek táján „jeleskedett” (TV2 34%, RTL Klub 25%).

Végül a leggyakoribb problémás elemet a félelemkeltő képsorok előfordulása jelentette, ami a mintába került műsorok több mint 37 százalékában volt tetten érhető. Kiugróan magas arányt tapasztaltunk e téren is az RTL Klubnál, ahol a kínálatának több mint

felében (53%) volt látható baljós, fenyegető jelenet, míg ilyen részleteket a TV2 műsorainak csupán 28 százaléka tartalmazott.

2. ábra: Problémás tartalmi elemek előfordulása a csatornák kínálatához viszonyítva (%)

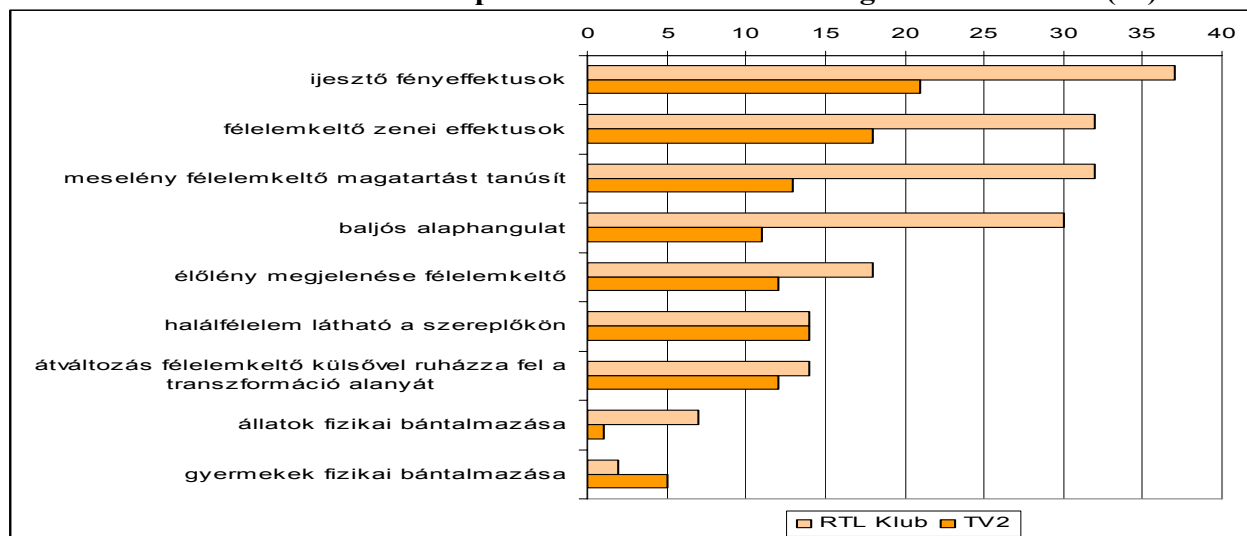

A korhatárra tekintet nélkül megtekinthető műsorszámok tartalmi jellemzői:

A minta döntő többségét természetesen az I. kategóriás műsorszámok tették ki. A TV2 esetében kizárólag ilyen módon klasszifikált alkotásokkal találkozhattunk, de az RTL Klub kínálatának is 83 százalékát ezek adták. A televíziók által korhatárra tekintet nélkül megtekinthetőnek minősített műsorszámok harmadában (34%) fordult elő félelemkeltő jelenet, ezen belül a leggyakoribb problémát az ijesztő fény- és hangeffektusok jelentették. Gyakrabban regisztrálhattunk ilyen részletet az RTL Klub kínálatában, hiszen saját műsorszámainak harmadában fordult elő ijesztő effektus, míg a TV2 esetében ez csupán 20 százalékot ért el (**3. ábra**). A legkisebbekhez szóló alkotások közel negyedében fordult elő, hogy valamely mesebeli lény vagy humanizált szereplő különösen ijesztő magatartást tanúsított, illetve a műsorok 17 százalékának alaphangulata volt baljós, fenyegető. A műsorszámok feldolgozását megnehezítő, zavaró elemek ebben az esetben is az RTL Klubhoz kötődtek. Visszatérő problémának számított továbbá, hogy már maga valamely élőlény megjelenítése is félelemkeltő volt (14%), illetve ugyanilyen arányban fordult elő szereplőn elhatalmasodó félelem. Az I. kategóriás műsorok 12 százalékában lehettek kisgyermek szemtanúi olyan átváltozásnak, amelynek következtében - az egyébként rokonszenves szereplő - különösen ijesztővé vált. Az adatok tanúsága szerint ez a típusú probléma is valamelyest gyakoribb volt az RTL Klub esetében. Némiképp megnyugtató eredményként könyvelhető el, hogy egyik műsorszám esetében sem fordultak elő véres

jelenetek, és mindkét csatornánál alacsony maradt a gyermekek és az állatok durva fizikai bántalmazását bemutató képsorok aránya.

3. ábra: A félelemkeltő elemek típusainak előfordulása a vizsgált csatornáknál (%)

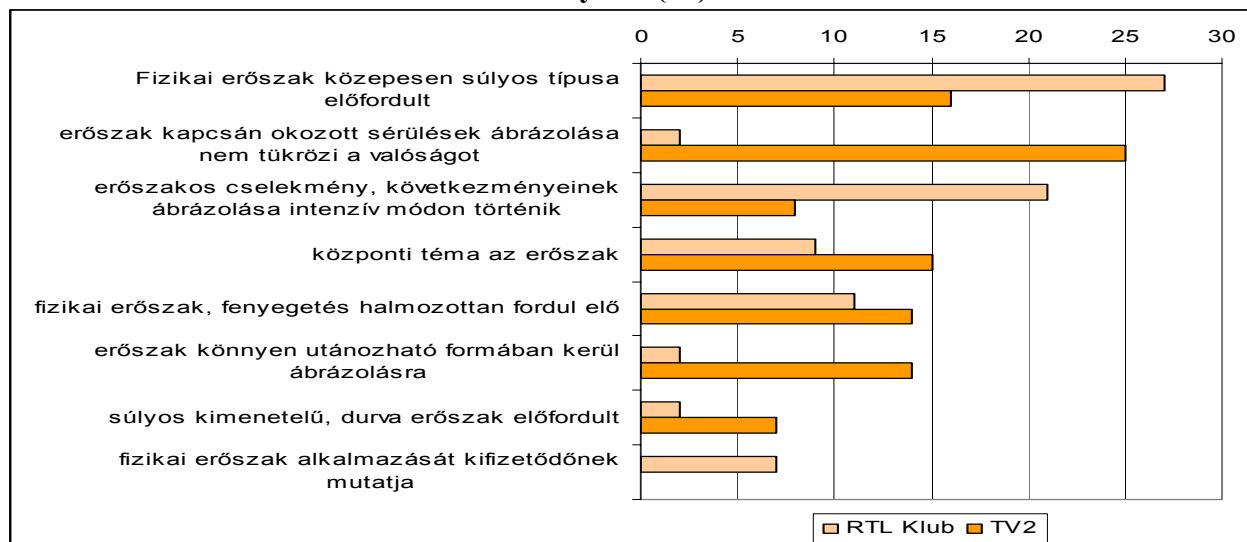

A problémás elemek sorában a második helyre, mindössze két százalékos különbséggel, az érzékeny, felnőtt témák, illetve a veszélyes technikák megjelenése került (32%). Aggályosnak mondható, hogy ezen belül elsősorban olyan könnyen utánozható módszerek fordultak elő, amelyek a gyermekek testi épségére nézve kockázatot rejtenek (25%).

A korhatárra tekintet nélkül megtekinthetőnek minősített műorszámok körében a harmadik leggyakoribb problémának az erőszakos elemek megjelenése számított, a műsorok 27 százalékában fordult elő legalább egyszer valamilyen erőszakos jelenet. Gyakrabban talákoztunk ilyen tartalmakkal az RTL Klub műsorában, bár a mélyebb elemzés kimutatta, hogy az agresszió bizonyos formái inkább a TV2 rajzfilmjeihez kötődtek (**4. ábra**). Ez összefügghet azzal a gyakorlattal, amely szerint az RTL Klub már eleve magasabb kategóriába sorolja azokat a műorszámokat, amelyek erőszaktartalmát halmozottan, durvának ítéli, míg a TV2 valamennyi rajzfilmjét korhatárra tekintet nélkül megtekinthetőnek minősít. Az erőszak kapcsán vizsgált szempontok közül leggyakrabban az agresszió közepesen súlyos típusainak (tettlegesség, verekedés, párbaj) előfordulását tapasztaltuk, mely az I. kategóriás műsorok közel ötödénél (19%) jelent meg, és gyakoribb volt az RTL Klubnál. Az igazán durva erőszak, illetve a halmozottan elhangzó fenyegetések ellenben inkább a TV2 műsorait jellemezték, mint ahogy azt is itt tapasztaltuk, hogy az erőszak központi témává vált. Általánosabb volt továbbá a TV2-nél a könnyen utánozható agresszió bemutatása is, melynek oka, hogy a konkurens csatorna által műsorra tűzött animékban jóval gyakoribb a

csodálatos képességekkel bíró segítőtárs (pokémonok, digimonok) közvetítésével vívott küzdelem. Érdekes, hogy a durva és gyakori erőszak mellett szintén a TV2-n fordult elő sűrűbben, hogy a gyermekek olyan jelenetet láthattak, ahol a sérüléseket nem a valóságnak megfelelően ábrázolták, azaz félrevezető módon, az agresszió következményét enyhébbnek mutatták, amint az a valóságban előfordulna. Ezzel szemben az RTL Klubnál az intenzíven ábrázolt erőszakos cselekményeket és a sérüléseket, szenvedést bemutató jelenetek aránya volt igen magas. Azaz, ha az RTL-nél ritkábban is szembesültek a gyerekek brutális agresszióval, azt az alkotók sokkal intenzívebben és realiztikusabban jelenítették meg, így ezen rajzfilmek ártalmas hatása sem vitatható. Figyelemre méltó továbbá, miszerint kizárólag az RTL Klub rajzfilmjeiben fordult elő, hogy a fizikai erőszak alkalmazását kifizetődőnek mutatták.

4. ábra: Erőszakos elemek típusainak előfordulása a csatornák saját kínálatához viszonyítva (%)

A problémás elemek közül legritkábban a durva nyelvezetet észleltük, ilyen a korhatárra tekintet nélkül megtekinthetőnek minősített alkotások mindössze öt százalékában fordult elő. Minden ilyen eset az RTL Klubhoz kapcsolódott, és ez a saját kínálatának 16 százalékát tette ki.

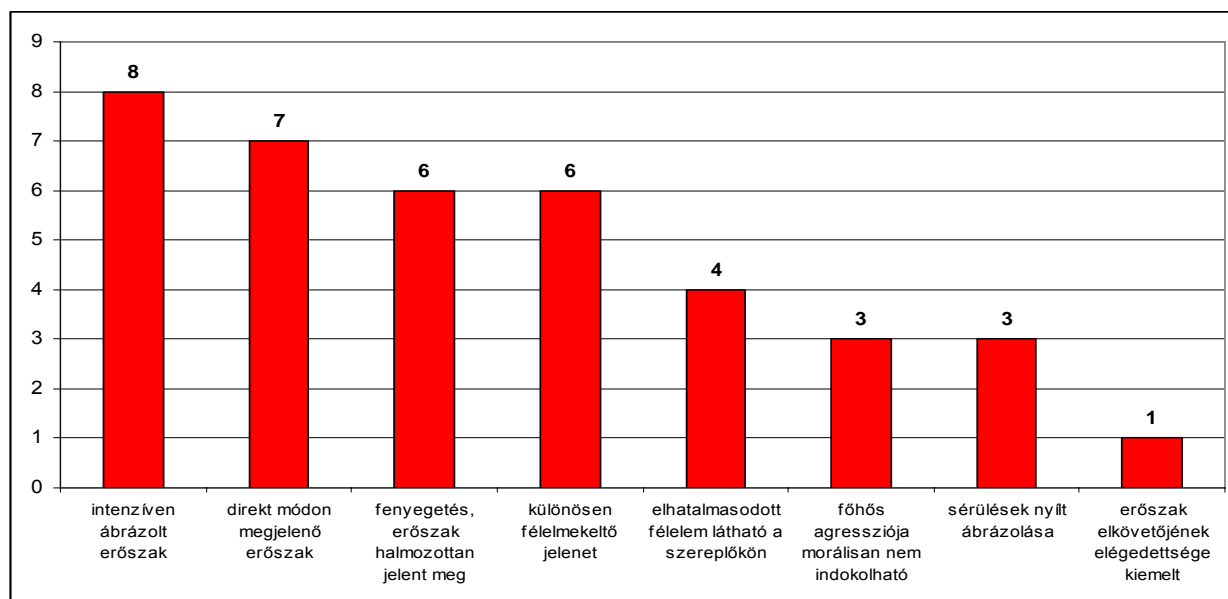
A II. kategóriába sorolt alkotások tartalmi jellemzői:

Amint azt a korábbiakban említettük, valamennyi 12 éven alulinak nagykorú felügyelete mellett ajánlott alkotás az RTL Klub kínálatában fordult elő. Összesen kilenc ekként klasszifikált műsorszám került a mintába, minden elemzett vasárnap 3-3 epizód. A csatorna vasárnapi műsorstruktúrája egyedi gyakorlatot tükröz, hiszen a gyermeksávot egy anime, az Inuyasha két-két epizódjával indítja, majd egy másik japán rajzfilm, a Slayers, a kis

boszorkány egy-egy részével fejezi be, melyek így körbefogják a legkisebbeknek szánt, korhatárra való tekintet nélkül megtekinthető műsorszámokat. Ez a szerkesztési elv megkérdőjelezi, hogy a II. kategóriás figyelmeztetés ténylegesen eléri-e a célját, hiszen megnehezíti a szülők számára, hogy valóban biztosítani tudják a nagykorú felügyeletét a sáv kezdetekor és végén egyaránt, miközben a kettő között több mint másfél óra hosszan olyan alkotások kerülnek bemutatásra, amelyekhez - a műsorszolgáltató ajánlása szerint – nem szükséges a segítő magyarázat.

Az elemzés kimutatta, hogy a II. kategóriába sorolt alkotások mindegyike tartalmazott erőszakos és félelemkeltő jelenetet egyaránt, azonban nem fordult elő egyéb problémás elem **(5. ábra)**. Pozitívként említhető, hogy egyik esetben sem volt központi téma az agresszió, nem mutattak be öngyilkosságot, az erőszak nem jelent meg könnyen utánozható formában, továbbá nem tüntették fel kifizetődőnek egyik esetben sem. Aggasztó viszont, hogy kilenc epizódból nyolcban előfordult legalább egy olyan jelenet, amelyben képi- és akusztikai eszközökkel kiemelve, intenzív módon ábrázolták az agresszív cselekményt, vagy annak következményét. Hét animációban direkt módon jelent meg súlyos vagy végzetes testi sértés, kétharmaduknál pedig halmozottan fordult elő az agresszió, illetve az ezzel való fenyegetés, továbbá ugyanilyen arányban láthattak a kisgyermekek különösen félelemkeltő jeleneteket. A II. kategóriába sorolt alkotások harmadában fordult elő, hogy a főhős által elkövetett erőszakos tett erkölcsileg nem volt indokolható, azaz nem saját és társai jogos védelme vagy társadalmilag hasznos cél érdekében választotta az agressziót, s ezzel káros magatartásmintát sugallt. Ugyancsak a kategória harmadában jelent meg valamilyen erőszak hatására keletkezett sérülés nyílt vagy durva részletességgel, hiszen három epizódban mutattak be olyan képsorokat, amelyekben a sérültek sebeiből kiömlő vér is láthatóvá vált. Egy esetben, az Inuyasha - A titkok őrzője című epizódban fordult elő, hogy az áldozatok fájdalma kapcsán a gonosz elégedettsége kiemelten jelent meg.

5. ábra: A II. kategóriás műsorszámokban megjelenő problémás tartalmak (db)

A 12 éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott sorozatok, az Inuyasha vágott verziói és a Slayers, a kis boszorkány vizsgált epizódjai közül mindegyikben előfordultak félelemkeltő, illetve erőszakos jelenetek, de ezek mértéke – még ha időnként feszegette is - nem haladta meg a kategóriában még elfogadható szintet. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy a későbbiekben sugárzásra kerülő epizódok esetleg nem lépik túl a II. kategóriát, sőt, a Slayers esetében igencsak vélelmezhető, figyelembe véve a német besorolást, hogy a vágatlan változat bizonyos epizódjai magasabb korhatár-kategóriát igényelnének.

A törvénysértő alkotások:

A vizsgált 148 műsorszám több mint negyedénél (26%) merült fel annak a gyanúja, hogy a műsorszolgáltatók alacsonyabb korhatári besorolással tűzték műsorra. A II. kategóriába sorolt műsorszámok között nem találtunk olyant, amelynél nagy biztonsággal ki lehetne jelenteni, hogy törvénysértés történt, a 39 darab I. kategóriás alkotás kapcsán pedig egy kategóriát tévedtek a műsorszolgáltatók. Így szerencsére a kisgyermekeknek nem kellett olyan súlyos tartalommal szembesülniük a reggeli műsorsávban, amely még szülői magyarázattal is feldolgozhatatlan lehetett volna számukra. Mivel azonban a kiskorúak védelmét szolgáló kategória-rendszer oly módon került kialakításra, hogy a II. kategóriába sorolt műsorszámok napközben is közzétehetőek, tehát az I. kategóriás műsorszámoktól mindössze a figyelmeztetés és a jelölés különbözteti meg őket, igen nagy jelentőséggel bír, hogy a szülő, nevelő bizonyos lehessen abban, I. kategóriás műsorban nem fordul elő problémás tartalom, amely a kiskorú gyermekre kedvezőtlen befolyást gyakorolhatna. Annak érdekében, hogy ez a védelem a 12 éven aluli különböző fejlődési szakaszoknak, illetve az

eltérő szülői világnézeteknek, nevelési stílusoknak megbízhatóan megfeleljen, az I. kategóriához kapcsolt szempontokat különösen megszorítóan kell értelmezni.

A besorolás szempontjából valószínűsíthetően normasértő műsorszámok döntő többsége, 92 százaléka gyermekeknek szóló animáció volt, a fennmaradó nyolc százalék pedig ugyanannak a fikciós sorozatnak a különböző epizódjai (**3. táblázat**). Általánosságban elmondható, hogy a normaszegő műsorszámok között összesen nyolc alkotás epizódjai fordultak elő, azaz bizonyos műsorszámokban – a célvizsgálat adatai szerint – visszavisszatérő módon jelennek meg olyan elemek, amelyek félelemkeltők vagy a megcélzott korosztály számára félreérthetők, és így károsan hathatnak a legkisebb gyermekek személyiségfejlődésére.

3. táblázat: A Műsorelemző Osztály által problémásnak ítélt műsorszámok

műsorszám címe	kezdés	vége	dátum	csatorna
Pókember/A skorpió csípése/Spider-Man/The Sting of the Scorpion	7:03:13	7:22:37	2006. 3. 25.	RTL Klub
Pokémon/Pokémon választás/Pokémon, I choose you!	7:28:26	7:48:45	2006. 3. 25.	RTL Klub
Digimonok/Nyom a digi-múltból/Digimon/A Clue From The Digi-past	8:51:33	9:11:11	2006. 3. 25.	RTL Klub
Pókember/Kraven, a vadász/Spider-man/Kraven the Hunter	6:51:15	7:09:39	2006. 3. 26.	RTL Klub
Digimonok/A bakemon ünnepség/Digimon/The Dancing Digimon	8:15:50	8:35:40	2006. 3. 26.	RTL Klub
Pókember/Titkos ügyek/Spider-man	6:58:20	7:18:31	2006. 4. 15.	RTL Klub
Pokémon/Azúrkék város vízvirágai/The Water Flowers of Cerulean City	7:24:27	7:44:46	2006. 4. 15.	RTL Klub
Digimonok/Indulás egy új kontinensre/Digimon/Departure for a New Continent	8:49:52	9:09:42	2006. 4. 15.	RTL Klub
Pókember/Mentőakció/Spider-man	6:41:49	7:02:01	2006. 4. 16.	RTL Klub
Pokémon/A pokémon liga/The Path to the Pokémon League	7:12:16	7:32:34	2006. 4. 16.	RTL Klub
Digimonok/Etemon sötét hálózata/Digimon/The Dark Network of Etemon	8:18:20	8:38:09	2006. 4. 16.	RTL Klub
Pokémon/Abra és a nagy erőpróba/ Abra and the Psychic Showdown	7:09:23	7:29:42	2006. 5. 27.	RTL Klub
Digimonok/Kapu hazafelé/Digimon/The Gateway to Home	8:35:55	8:55:45	2006. 5. 27.	RTL Klub
Pókember/Folyadékember visszatér/The return of Hydro-man	6:49:22	7:09:12	2006. 5. 28.	RTL Klub
Pokémon/A félelem tornya/The tower of terror	7:16:17	7:36:36	2006. 5. 28.	RTL Klub
Rém rendes mesék/Télapóca a pácban/Toonsylvania/Spawn of Santa	6:21:31	6:28:40	2006. 3. 25.	TV2
Rém rendes mesék/Az élő Fred éjszakája: Kemény nap/Night of the Living Fred: Dead Hard	6:28:54	6:35:37	2006. 3. 25.	TV2
Rém rendes mesék/Melissa Screech morbid meséi: Ne nyeld le a magot, buta!/Melissa Screech's morbid morals	6:37:11	6:40:59	2006. 3. 25.	TV2
Született kémek/Ez a fiúbandák sorsa/Totally spies/Boys Bands Will Be Boys Bands	9:12:27	9:33:58	2006. 3. 25.	TV2
W.I.T.C.H/A meridiani földek harca/The battle of Meridian Plains	10:00:55	10:22:08	2006. 3. 25.	TV2
Rém rendes mesék/Halál kilátással/Toonsylvania/Doom with a view	6:32:21	6:40:06	2006. 3. 26.	TV2

Rém rendes mesék/Az élő Fred éjszakája: Kutyaverseny/Night of the Living Fred: Dead dog day afternoon	6:40:17	6:47:28	2006. 3. 26.	TV2
Rém rendes mesék/Melissa Screech's morbid meséi: Itt vannak a szörnyek/Melissa Screech's morbid morals: Here there be monsters	6:49:07	6:52:20	2006. 3. 26.	TV2
Született kémek/A deszka hőse/Totally spies/I Dude	9:23:11	9:44:42	2006. 3. 26.	TV2
W.I.T.C.H./A felkelők megmentése/The rebel rescue	10:11:33	10:32:38	2006. 3. 26.	TV2
A Múmia/Aten gömbje/The Mummy/Orb of Aten	6:26:25	6:46:21	2006. 4. 15.	TV2
Ász, a villám/Mindenhol jó, de a legjobb otthon/Ace Lightning/There's no place like home	7:15:11	7:38:10	2006. 4. 15.	TV2
Született kémek/A természet lány ölen/Totally spies	8:28:40	8:50:10	2006. 4. 15.	TV2
Rém rendes mesék/Phil agya/Toonsylvania/Phil's brain	6:46:38	6:54:45	2006. 4. 16.	TV2
Rém rendes mesék/Az élő Fred éjszakája: Jurassic gurítás/Night of the living Fred: Jurassic Putt	6:54:55	7:02:02	2006. 4. 16.	TV2
Rém rendes mesék/Melissa Screech morbid meséi: Ne ugrálj, mert úgy maradsz!/Melissa Screech's morbid morals	7:03:16	7:06:35	2006. 4. 16.	TV2
A Múmia/A kitörés/The Mummy/Eruption	7:10:16	7:30:12	2006. 4. 16.	TV2
Ász, a villám/Nemek vonzásában/Ace Lightning/Opposite attraction	7:57:11	8:20:11	2006. 4. 16.	TV2
Született kémek/Hollywood varázsa/Totally spies/Starstruck	9:09:57	9:31:27	2006. 4. 16.	TV2
A Múmia/A Medjai titka: Síva szeme/The Mummy/Secrets of the Medjai: A fair to remember	6:28:56	6:48:50	2006. 5. 27.	TV2
Született kémek/Veszélyes játékok/Totally spies	8:25:49	8:47:19	2006. 5. 27.	TV2
Ász, a villám/Ász megvadult/Ace Lightning/Ace's Wild	6:26:31	6:49:40	2006. 5. 28.	TV2
A Múmia/A Medjai titka: A fagy/The Mummy/Secrets of the Medjai: The Cold	6:49:51	7:09:56	2006. 5. 28.	TV2
Született kémek/A fizika törvényei/Totally spies/Physics 101 much?	8:45:25	9:07:05	2006. 5. 28.	TV2

Bár számszerűleg több alulkategorizálást tapasztaltunk a TV2 műsoraiban (TV2 24 rajzfilm, RTL Klub 15 alkotás), a csatornák saját kínálatához viszonyított arány az RTL-nél valamelyest rosszabb volt (RTL Klub 28%, TV2 25%). (A vizsgálat során feltárt problémás elemek előfordulásának gyakoriságát, valamint az ezeket illusztráló jelenetek leírását a melléklet tartalmazza.)

A rostán fennakadt műsorszámok 12 év alatti korosztályra gyakorolt feltételezhető hatásáról dr. Csapó Ágnes gyermekpszichiátertől kértünk szakvéleményt.¹¹ Dr. Csapó Ágnes hét műsorszám összesen 30 epizódja alapján nyilatkozott a műsorszolgáltató besorolásának helytállóságáról. A szakvélemény hétből hat esetben megerősítette a Műsorelemző Osztály álláspontját a feltételezett törvénysértésről, egy esetben azonban a műsorszolgáltató korhatár-besorolását tartotta megfelelőnek. Eszerint a Múmia, az Ász a villám, a Született kémek, a Pókember, a Witch és a Rém rendes mesék című sorozatok vizsgált epizódjai alapján indokolt a II. kategória, azaz a 12 éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott minősítés, míg a Digimon című sorozatnak mind az öt vizsgált epizódja megfelelt az Rttv. 5/B. § (1) bekezdésében leírtaknak.

¹¹ Társszerzője Vetró Ágnes mellett A televízió és a gyermek című könyvnek.

Összegzés:

A két országos kereskedelmi csatorna gyermekműsorainak vizsgálata alapján megállapítható, hogy az Rttv. kiskorúak védelmét szolgáló rendelkezései távolról sem teljesülnek maradéktalanul. Bár nem jogszabályi előírás, de a kiskorúak személyiségfejlődésére gyakorolt pozitív hatás szempontjából mégis nehezményezhető, hogy a gyermekeknek szóló kínálatot szinte teljes egészében rajzfilmek teszik ki. A dramatizált mese másik formája, mint a bábfilm, amely a gyermeket a tévzés közben aktívabb részvételre ösztönzi, teljes egészében hiányzik a programból. A sugárzott rajzfilmek ötöde anime, egy sajátos típusa - az európai hagyományos rajzfilmtől némiképp eltérő - japán rajzfilmeknek. A kisebbeknek szóló fantasy-aminék mellett, mint a Pokémon és Digimonok, képviselteti magát a sport-amine is (Tsubasa kapitány), sőt a már a nagyoknak szánt akció-animék, mint az Inuyasha és a Slayers is előfordulnak. Az összes vizsgált rajzfilm közül majdnem minden második kaland-, fantasy-, vagy akció orientált, sőt egy sorozat esetében kifejezetten morbid, vagyis a kínálat felében a félelemkeltő és erőszakos elemek hangsúlyosan vannak jelen. A származási országot tekintve a rajzfilmek mindössze három százaléka hazai, s csupán 16 százalékuk európai gyártású. Egyértelműen túlsúlyban vannak az USA-ban készült alkotások (62%) és - az animék „természetéből” adódóan - közel egyötödük (19%) japán.

Az Inuyasha és a Slayers című animék – amint arról már szó volt – nem 12 éven aluliaknak szánt alkotások, így a műsorszolgáltató kezdettől fogva II kategóriába sorolva teszi közzé azokat. Jelen elemzés dr. Csapó Ágnes gyermekpszichiáter főorvos szakvéleményével megerősítve, a Múmia, az Ász a villám, a Született képek, a Pókember, a Witch és a Rémszörny mesék című sorozatok esetében ítélte a műsorszolgáltatói klasszifikációt helytelennek, és javasolta a II. kategóriába történő átsorolásukat.¹² Epizódtól függetlenül nézve így az alkotások egynegyede normasértőnek bizonyult, s amennyiben a műsorszolgáltató a besorolásnál helyesen járt volna el, úgy elmondhatnánk, a gyermekeknek szánt sorozatok egyharmada tulajdonképpen csak nagykorú felügyelete mellett javasolható megtekintésre. Amennyiben a vizsgált epizódok számához viszonyítunk, a célvizsgálat eredménye még inkább aggasztó. Ebben a megközelítésben a hétvégi gyermekműsorban

¹² A Pokémon című rajzfilmet a Testület korábban nem találta törvénytörőnek, a Digimon esetében pedig a szakvélemény megfelelőnek tartotta a műsorszolgáltató általi besorolást. Ezért csak azokat a műsorszámokat tekintjük normasértőnek, amelyekben megerősített minket Dr. Csapó Ágnes szakvéleménye.

közzétett gyermekműsorok több mint fele (55%) valójában 12 éven felülieknek szóló műsorszám volt.¹³

Bár az Rttv. rendelkezése szerint az ilyen műsorszámot nagykorú felügyeletével a kisebbek is megtekinthetik, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a szülő képes jelenlétével és magyarázatával a gyermekben felgyülemlett feszültséget és félreértéseket megnyugtatóan eloszlatni, a gyakorlatban ez kevéssé teljesül. Amint az egy korábbi, budapesti kisiskolások körében végzett ORTT felmérésből kiderül, a közös tévézés időszaka általában az este 8 óra utáni időszak. A hétvége reggel/délelőtti, valamint a hétköznap délután/kora esti időszak leginkább egyedül a gyermekeké.¹⁴ A hivatkozott vizsgálat mintájába került szülők bevallása szerint hétvégén 5 és 12 óra között a gyermekek 43 százaléka tévézik úgy, hogy a család felnőtt tagjai valami mással foglalkoznak.¹⁵ A gyermek televíziózási szokásainak szempontjából igen kedvezőtlen körülményt tovább rontja az az állandósult műsorszerkesztői gyakorlat, amely a legdurvább műsorszámokat a legkorábbi időpontra szerkeszti be. A TV2 esetében a vizsgált napokon a gyermekszávon indító sorozatok - a Rém rendes mesék a morbid témaválasztás, az ijesztő és megmagyarázhatatlan, olykor agresszív jelenetek¹⁶; az Ász a villám a gyakori félelemkeltő akciójelenetek; A múmia a halmozottan és meglehetősen brutális módon előforduló erőszak miatt - egytől-egyig normasértőnek bizonyultak, helyesen a II. kategóriába sorolandók lennének. Az RTL Klub - feltehetően az Rttv. 5/C. (1) bekezdésében rögzítettek miatt - a helyzetet némiképp megkerülve, vasárnaponként a vágott verziójában II. kategóriában közzétett Inuyasha című akció-animével kezd, s az aktuális epizódokat közvetlenül a Kölyök klub elé szerkeszti be. (A teljes, vágások nélküli változat II. kategóriában sem volt elfogadható 1219/2005. (VI. 22). A vizsgált szombatokon pedig háromból két esetben a Pókember című sorozat egy-egy epizódját tűzte elsőként műsorra, amelyeket a halmozott és szükségtelen mértékben drasztikus erőszaktartalom miatt ugyancsak nem megfelelően kategorizált a műsorszolgáltató. Ez a magatartás igen aggályos a szülői beavatkozás lehetőségének szempontjából, hiszen szerkesztésében nem lineárisan építkezik, fokozatosan vonva be az egyre nagyobb gyermekek célcsoportjait, ebből következően a szülő számára a jelenlét szükségessége teljes mértékben kiszámíthatatlan. Felügyelet hiányában pedig a kisebbek folyamatosan ki vannak téve annak a veszélynek,

¹³ Az 55 százalékban a műsorszolgáltató által eleve II. kategóriába sorolt műsorszámokban az Inuyasha hat, illetve a Slayers három epizódja is benne foglaltatik. Bár a szakértői vélemény – a költségek csökkentése miatt - a Született kémek esetében hat helyett öt, a Rém rendes mesék esetében 12 helyett öt epizódra tér ki, normasértőnek tekintjük az összes epizódot, mivel a szakértő az általa vizsgáltakat kivétel nélkül eképpen ítélte meg.

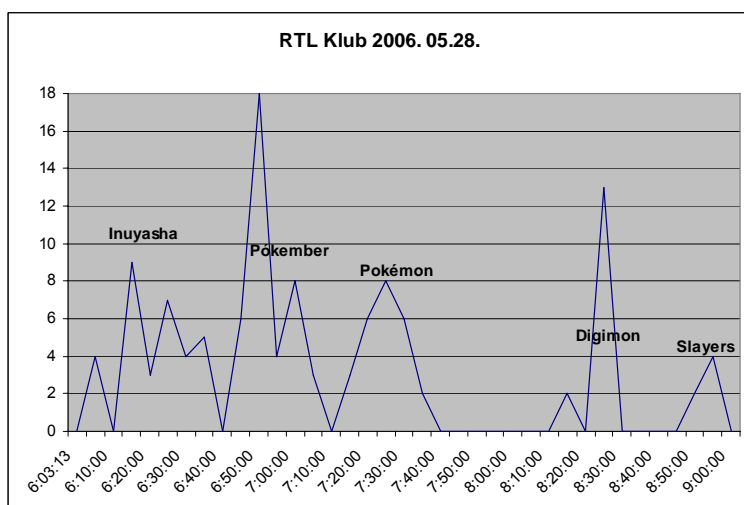
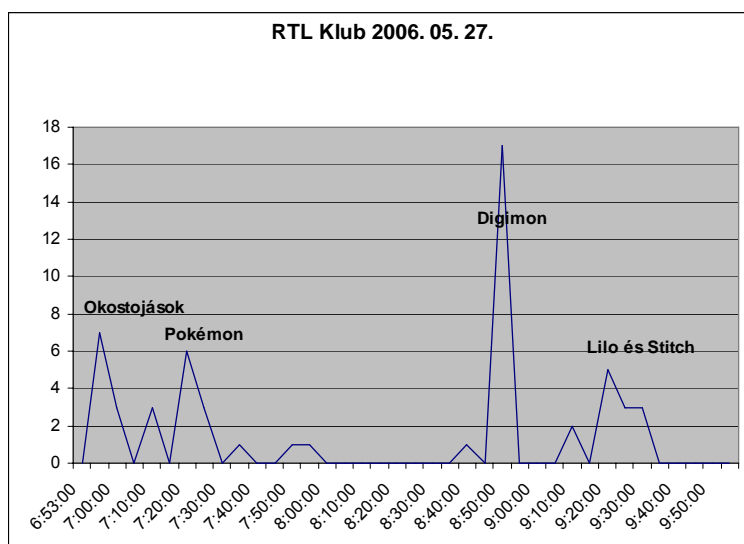
¹⁴ A kiskorúak számára ártalmas televíziós tartalmak megítélése a budapesti általános iskolások szüleinek körében. http://www.ortt.hu/elemzesek/20/1149623484budapestifelmeres_020301.pdf

¹⁵ Ezek az adatok nem közvetlen megfigyeléseken, hanem a mintában szereplő szülők bevallásain alapulnak.

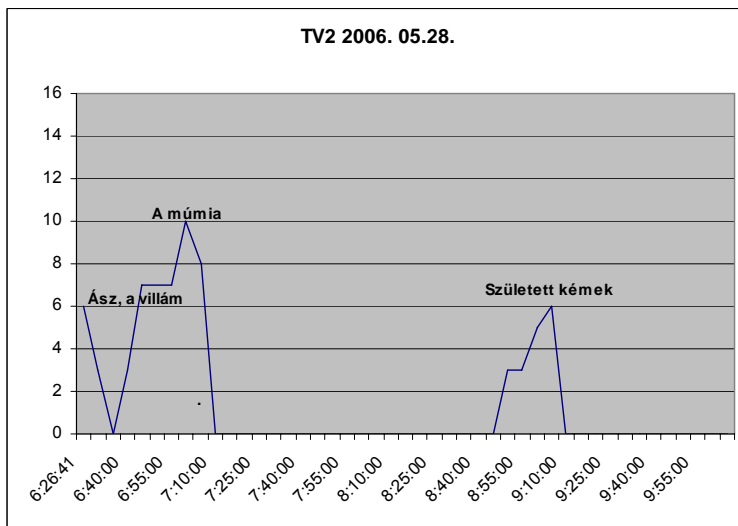
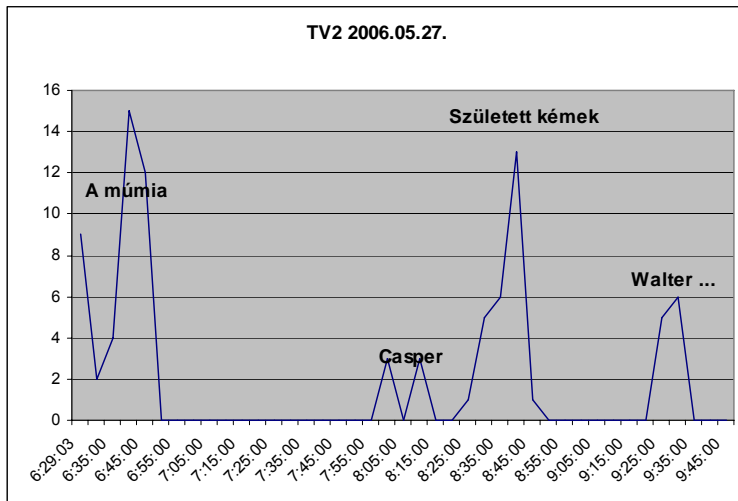
¹⁶ A Rém rendes mesék c. sorozat 12 epizódja került a vizsgálatba, s ebből kilencet találtunk normasértőnek.

hogy számukra olyan érhetetlen, félelmetes, esetleg durván erőszakos tartalmakra bukkannak, amelyeket önállóan képtelenek feldolgozni.

Az előbbi állítás részletes vizsgálatához az utolsó két mintanapon (2006. május 27-28.) egyszerű tartalomelemzést végeztünk, amely szimplán az erőszakos aktusok előfordulását vette figyelembe. Reményeink szerint ennek alapján a szerkesztési gyakorlat előbbiekben leírt furcsaságai egy grafikon segítségével jól ábrázolhatók. Amint azt a lenti ábra is szemlélteti, az RTL Klub mindkét napján jól megfigyelhető jelenség, amint egy meglehetősen erős indítás után az agressziótartalom többé-kevésbé fokozatosan csökken, 8 óra körüli időszakra erőszakmentessé válik a képernyő, majd az erőszakos aktusok száma újra emelkedni kezd. Az erőszakosabb rajzfilmek közötti szünetekről a Kölyök klub közbeékelte szegmensei gondoskodnak.

Ha nem is olyan intenzitással, de ez a trend követhető a TV2 esetében is. Az ábrák szerint a konkurens csatorna ugyancsak erős kezdéssel indít - legalábbis, ami a műsorszámok erőszaktartalmát illeti -, hogy ezt egy hosszabb agressziómentes periódus kövesse. Reggel 7-től 8-ig, illetve ¾9-ig nem akadtunk egyetlen erőszakos aktusra, s úgy tűnik, akár tovább is eltartana a nyugalmi időszak, de a Született képek című akció-rajzfilm megszakítja a nyugalmi állapotot.

Az AGB Nielsen Media Research nézettségi adatai szerint¹⁷ a vizsgált szombaton a 12 év alattiak igen kis része már a műsorkezdésnél az RTL Klub előtt ült, de nagyobb számban csak 7 óra után kezdtek a nézőkhöz csatlakozni. A közel százezres nézőszámot szombaton ½9 körül, vasárnap egy órával korábban, ½8 felé érték el. Némiképp megnyugtató, hogy

¹⁷ A nézettségi adatok grafikonjait a melléklet tartalmazza.

vasárnap a 12 év alatti gyermekek csak az Inuyasha végénél kapcsolódtak be a televíziózásba, feltehetően azért, hogy a Kölyök klub kezdeténél már a készülék előtt legyenek. A TV2 esetében a két vizsgált nap műsorkezdésének közönségére tekintettel nem tapasztaltunk az előzőekhez hasonló ingadozásokat, mindössze tíz percnyi különbséggel érték el az 5000 fő körüli nézőszámot a két hétvégi napon a 12 év alattiak. Ezután többé-kevésbé fokozatosan gyarapodott a nézők tábora, 1/8 környékére már stabilan 50.000 fölött maradt a nézettség, szombaton 1/9-re, vasárnap pedig már 8-órára érve el a százezres határt.

A leírtakat figyelembe véve megállapítható, hogy a hétvégi gyermekcsatornáknak közzétett műsorszámok meghatározó része a félelemkeltő jelenetei, erőszak tartalma és mondanivalója szempontjából nem felel meg a gyermekeknek szóló műsorszámokkal szembeni kritériumoknak. Ezek az alkotások problémás mintát közvetítenek a kisebb gyermekek számára, és veszélyeztetik az egészséges szellemi és lelki fejlődésüket. Ezen mesék torz extremitása (Rém rendes mesék), akció- és erőszak tartalma (W.I.T.C.H, Született kék szemű, Múmia, Ász a villám, Pókember, Slayers), az európai gondolkodásmódtól nagyon távol álló agresszív szellemisége (Inuyasha) nem felel meg a szórakoztatva nevelés elméletének. Üres, sokszor öncélú, a gyermeket összezavaró, bennük félelmet keltő meséknek rendszerint nincs leszűrhető tanulsága, a bennük látottakat a kiskorú néző nem érti, nem képes feldolgozni, olykor még felnőtt segítségével sem.

A vizsgálat eredménye:

5/B. § (2) Azt a műsorszámot, amely tizenkét éven aluli nézőben félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a II. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott.

5/C. § (1) A II. kategóriába sorolt műsorszám tizenkét éven aluliaknak szánt műsorszámként, illetve ilyen műsorszámok között nem tehető közzé, egyébként megfelelő jelzéssel bármikor közzétehető.

A célvizsgálat, valamint dr. Csapó Ágnes szakvéleménye alapján megállapítható, hogy az alábbi esetekben vélhetően sérültek az Rttv. 5/B. § (2) és 5/C. § (1) bekezdései:

műsorszám címe	epizód címe	kezdés	vége	dátum	csatorna	szakvélemény
Pókember	A skorpió csípése	7:03:13	7:22:37	2006. 03. 25.	RTL Klub	vizsgálta, megerősítette
Pókember	Kraven, a vadász	6:51:15	7:09:39	2006. 03. 26.	RTL Klub	vizsgálta, megerősítette
Pókember	Titkos ügyek	6:58:20	7:18:31	2006. 04. 15.	RTL Klub	vizsgálta, megerősítette
Pókember	Mentőakció	6:41:49	7:02:01	2006. 04. 16.	RTL Klub	vizsgálta, megerősítette
Pókember	Folyadékember visszatér	6:49:22	7:09:12	2006. 05. 28.	RTL Klub	vizsgálta,

						megerősítette
Rém rendes mesék	Télapóca a pácban	6:21:31	6:28:40	2006. 03. 25.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Rém rendes mesék	Az élő Fred éjszakája: Kemény nap (a szakvéleményben "Az élő Fred éjszakája" címen)	6:28:54	6:35:37	2006. 03. 25.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Rém rendes mesék	Melissa Screech morbid meséi: Ne nyeld le a magot, buta! (a szakvéleményben "Melissa" címen szerepel)	6:37:11	6:40:59	2006. 03. 25.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Rém rendes mesék	Halál kilátással	6:32:21	6:40:06	2006. 03. 26.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Rém rendes mesék	Az élő Fred éjszakája: Kutyaaverseny	6:40:17	6:47:28	2006. 03. 26.	TV2	nem vizsgálta
Rém rendes mesék	Melissa Screech's morbid meséi: Itt vannak a szörnyek	6:49:07	6:52:20	2006. 03. 26.	TV2	nem vizsgálta
Rém rendes mesék	Phil agya	6:46:38	6:54:45	2006. 04. 16.	TV2	nem vizsgálta
Rém rendes mesék	Az élő Fred éjszakája: Jurassic gurítás (a szakvéleményben "Jurassic gurítás" címen)	6:54:55	7:02:02	2006. 04. 16.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Rém rendes mesék	Melissa Screech morbid meséi: Ne ugrálj, mert úgy maradsz!	7:03:16	7:06:35	2006. 04. 16.	TV2	nem vizsgálta
Született képek	Ez a fiúbandák sorsa (a szakvéleményben "Tini Boys elrablása" címen)	9:12:27	9:33:58	2006. 03. 25.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Született képek	A deszka hőse	9:23:11	9:44:42	2006. 03. 26.	TV2	nem vizsgálta
Született képek	A természet lágy ölén	8:28:40	8:50:10	2006. 04. 15.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Született képek	Hollywood varázsa (a szakvéleményben: "Ted elrablása" címen)	9:09:57	9:31:27	2006. 04. 16.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Született képek	Veszélyes játékok	8:25:49	8:47:19	2006. 05. 27.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Született képek	A fizika törvényei	8:45:25	9:07:05	2006. 05. 28.	TV2	vizsgálta, megerősítette
W. I.T.C.H	A meridiani földek harca	10:00:55	10:22:08	2006. 03. 25.	TV2	vizsgálta, megerősítette
W. I.T.C.H	A felkelők megmentése	10:11:33	10:32:38	2006. 03. 26.	TV2	vizsgálta, megerősítette
A Múmia	Aten gömbje	6:26:25	6:46:21	2006. 04. 15.	TV2	vizsgálta, megerősítette
A Múmia	A kitörés	7:10:16	7:30:12	2006. 04. 16.	TV2	vizsgálta, megerősítette
A Múmia	A Medjai titka: Siva szeme (a szakvéleményben "Siva szeme" címen)	6:28:56	6:48:50	2006. 05. 27.	TV2	vizsgálta, megerősítette
A Múmia	A Medjai titka: A fagy	6:49:51	7:09:56	2006. 05. 28.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Ász, a villám	Mindenhol jó, de a legjobb otthon	7:15:11	7:38:10	2006. 04. 15.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Ász, a villám	Nemek vonzásában	7:57:11	8:20:11	2006. 04. 16.	TV2	vizsgálta, megerősítette
Ász, a villám	Ász megvadult	6:26:31	6:49:40	2006. 05. 28.	TV2	vizsgálta, megerősítette

Melléklet

A vizsgálat mintája:

TV2

2006. március 25.

Kezdés	Vége	Cím	AGB kód	Közszolgálat
6:21:03	6:41:03	RÉM RENDES MESÉK 6.	18	e
6:43:01	7:02:59	FAKOPÁNC S FRICI KALANDJAI 42.	18	e
7:06:09	7:17:14	KENGUK 5. - VURSLI A TENGEREN	18	e
7:17:14	7:28:19	KENGUK 5. - MENTSÜK MEG A SULISZIGETET	18	e
7:30:18	7:41:23	KENGUK 6. - TÉLI SPORTOK	18	e
7:41:23	7:52:29	KENGUK 6. - BALTHAZAR TANÁR ÚR NEM...	18	e
7:56:30	8:18:43	BABAR 61. SPONGYA BOB 58. - SZEMÉLYAZONOSSÁG	18	e
8:22:02	8:33:42	NÉLKÜL	18	e
8:33:42	8:44:39	SPONGYA BOB 58. - PLANKTON HADSEREGE	18	e
8:48:40	9:12:08	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT ... 122.	18	e
9:12:28	9:34:02	SZÜLETETT KÉMEK 34.	18	e
9:38:23	9:49:59	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 23. SZÓSZ, A NAGY VARÁZSLÓ	18	e
9:49:59	10:00:36	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 23. TELT MAX-A KENGURUK BOSS	18	e
10:00:58	10:22:05	W.I.T.C.H. 23.	18	e

2006. március 26.

6:32:24	6:52:24	RÉM RENDES MESÉK 7.	18	e
6:52:44	7:12:43	FAKOPÁNC S FRICI KALANDJAI 43.	18	e
7:15:53	7:26:58	KENGUK 7 - AZ ÖRÖKÖS	18	e
7:26:58	7:38:03	KENGUK 7 - POKOLI VAKÁCIÓ	18	e
7:38:03	7:49:08	KENGUK 8 - KARÁCSONY A SULISZIGETEN	18	e
7:49:08	8:00:13	KENGUK 8 - VALENTIN NAP	18	e
8:02:47	8:25:00	BABAR 62. SPONGYA BOB 59. - EMLÉKEZZÜNK SPONGYA	18	e
8:29:16	8:36:38	BOBRA	18	e
8:36:38	8:51:10	SPONGYA BOB 59. - A SZIVACS, AKI REPÜL	18	e
8:55:06	9:18:36	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT KOKORSZAKI SZAKI 123.	18	e
9:23:12	9:44:46	SZÜLETETT KÉMEK 35.	18	e
9:49:02	10:00:38	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 24. - A VÁMPÍR ÚJRA TÁMAD	18	e
10:00:38	10:11:16	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 24. - KOLOMPOS KRISTÓF	18	e
10:11:38	10:32:43	W.I.T.C.H. 24. - 1. SZEG.	18	e

2006. április 15.

6:26:28	6:46:24	A MÚMIA (RAJZFILMSOROZAT) 5. - 1. SZEG.	18	e
6:50:55	7:10:53	FAKOPÁNC S FRICI KALANDJAI 48.	18	e
7:15:14	7:38:14	ÁSZ, A VILLÁM 5.	18	e
7:42:56	8:03:55	BABAR 67.	18	e
8:04:15	8:23:32	CASPER 1,2 4.	18	e
8:28:39	8:50:13	SZÜLETETT KÉMEK 40.	18	e
8:55:20	9:18:47	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT KOK 128.	18	e
9:19:12	9:30:47	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 29. MELONARDO DA VINCI	18	e
9:30:47	9:41:25	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 29. NYUGALOM NYUGATON	18	e

2006. április 16.

6:46:41	7:06:39	RÉM RENDES MESÉK 12.	18	e
7:10:19	7:30:16	A MÚMIA (RAJZFILMSOROZAT) 6.	18	e
7:33:46	7:53:44	FAKOPÁNC S FRICI KALANDJAI 49.	18	e
7:57:14	8:20:14	ÁSZ, A VILLÁM 6.	18	e
8:23:14	8:44:13	BABAR 68.	18	e
8:49:50	9:09:40	CASPER 1,2 5.	18	e
9:10:00	9:31:31	SZÜLETETT KÉMEK 41.	18	e
9:37:08	10:00:34	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT KOK 129.	18	e
10:00:59	10:12:35	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 30. - MELON, ISTEN KARDJA	18	e
10:12:35	10:23:12	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 30. - MAGASSÁGOS MELON	18	e

2006. május 27.

6:29:03	6:48:57	A MÚMIA (RAJZFILMSOROZAT) 18.	18	e
6:49:17	7:09:32	MINDEN KUTYA A MENNYBE JUT 10.	18	e
7:11:26	7:22:31	KENGUK 17.	18	e
7:22:31	7:33:36	KENGUK 17.	18	e
7:36:46	7:58:41	SPONGYA BOB	18	e
8:01:16	8:21:20	CASPER 1,2 16.	18	e
8:25:56	8:47:26	SZÜLETETT KÉMEK 52. - VESZEDELME S JÁTÉKSZEREK	18	e
8:51:39	9:15:06	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT KOKORSZAKI SZAKI 140.	18	e
9:23:46	9:35:22	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 41.	18	e
9:35:22	9:46:00	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 41.	18	e

2006. május 28.

6:26:41	6:49:41	ÁSZ, A VILLÁM 13.	18	e
6:50:01	7:09:57	A MÚMIA (RAJZFILMSOROZAT) 19.	18	e
7:11:19	7:31:33	MINDEN KUTYA A MENNYBE JUT 11.	18	e
7:31:53	7:54:04	KENGUK 18. - BABONÁK ÉS KÖVETKEZMÉNYEK	18	e
7:56:32	8:18:22	SPONGYA BOB 2.	18	e
8:21:02	8:40:38	CASPER 1,2 17.	18	e
8:45:35	9:06:45	SZÜLETETT KÉMEK 53.	18	e
9:11:26	9:35:45	FRÉDI ÉS BÉNI, AVAGY A KÉT KOKORSZAKI SZAKI 33.	18	e
9:42:58	9:54:33	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 42.	18	e
9:54:33	10:05:11	WALTER MELON, SZUPERHOS RENDEL 42.	18	e

RTL Klub**2006. március 25.**

6:59:23	7:03:00	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:03:00	7:22:23	PÓKEMBER	1 8 3	e
7:24:15	7:28:12	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:29:13	7:48:32	POKEMON	1 8 4	e
7:50:41	7:55:27	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:55:27	8:18:02	TSUBASA KAPITÁNY	1 8 4	e
8:18:02	8:21:10	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:21:10	8:42:16	WINX CLUB	1 8 2	
8:44:39	8:51:23	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e

8:51:23	9:11:02	DIGIMON	1 8 4	e
9:11:02	9:14:40	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
9:18:11	9:39:54	LILLO ÉS STITCH	1 8 3	e
9:42:43	10:04:37	101 KISKUTYA	1 8 3	e

2006. március 26.

6:02:50	6:23:14	INUYASHA	1 8 4	e
6:23:22	6:45:27	INUYASHA	1 8 4	e
6:45:27	6:51:23	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
6:51:23	7:09:47	PÓKEMBER	1 8 3	e
7:12:16	7:18:36	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:19:37	7:38:56	POKEMON	1 8 4	e
7:41:36	7:45:18	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:45:18	8:07:54	TSUBASA KAPITÁNY	1 8 4	e
8:09:57	8:15:54	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:15:54	8:35:45	DIGIMON	1 8 4	e
8:35:45	8:41:45	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:42:20	8:45:18	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:47:55	9:08:50	SLAYERS - A KIS BOSZORKÁNY	1 8 4	e

2006. április 15.

6:57:19	6:58:24	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
6:58:24	7:18:36	PÓKEMBER	1 8 3	e
7:21:22	7:24:31	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:24:31	7:44:51	POKEMON	1 8 4	e
7:44:51	7:50:57	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:53:48	8:16:25	TSUBASA KAPITÁNY	1 8 4	e
8:16:25	8:23:37	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:26:06	8:47:12	WINX CLUB	1 8 2	e
8:47:12	8:49:56	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:49:56	9:09:47	DIGIMON	1 8 4	e
9:09:47	9:10:47	TEVECLUB	1 8 1	e
9:14:22	9:36:05	LILLO ÉS STITCH	1 8 3	e
9:39:33	10:01:27	101 KISKUTYA	1 8 3	e

2006. április 16.

6:03:37	6:22:06	INUYASHA	1 8 4	e
6:22:14	6:37:59	INUYASHA	1 8 4	e
6:37:59	6:41:53	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
6:41:53	7:02:05	PÓKEMBER	1 8 3	e
7:05:22	7:12:20	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:12:20	7:32:39	POKEMON	1 8 4	e
7:36:32	7:42:15	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
7:42:15	8:04:52	TSUBASA KAPITÁNY	1 8 4	e
8:04:52	8:15:18	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:18:24	8:38:15	DIGIMON	1 8 4	e
8:38:15	8:39:15	TEVECLUB	1 8 1	e
8:39:15	8:47:21	KÖLYÖK KLUB	2 9 1	e
8:52:05	9:12:58	SLAYERS - A KIS BOSZORKÁNY	1 8 4	e

2006. május 27.

6:53:16	7:04:31	OKOSTOJÁSOK	182	e
7:04:31	7:08:35	KÖLYÖK KLUB	291	e
7:09:36	7:29:56	POKEMON	184	e
7:31:28	7:37:23	KÖLYÖK KLUB	291	e
7:37:23	8:00:01	TSUBASA KAPITÁNY	184	e
8:00:01	8:08:50	KÖLYÖK KLUB	291	e
8:08:50	8:31:24	WINX CLUB	182	e
8:32:56	8:36:08	KÖLYÖK KLUB	291	e
8:36:08	8:55:59	DIGIMON	184	e
8:55:59	8:56:59	TEVECLUB	181	e
8:56:59	9:10:13	KÖLYÖK KLUB	291	e
9:11:34	9:33:17	LILÓ ÉS STITCH	183	e
9:34:38	9:56:28	101 KISKUTYA	183	e

2006. május 28.

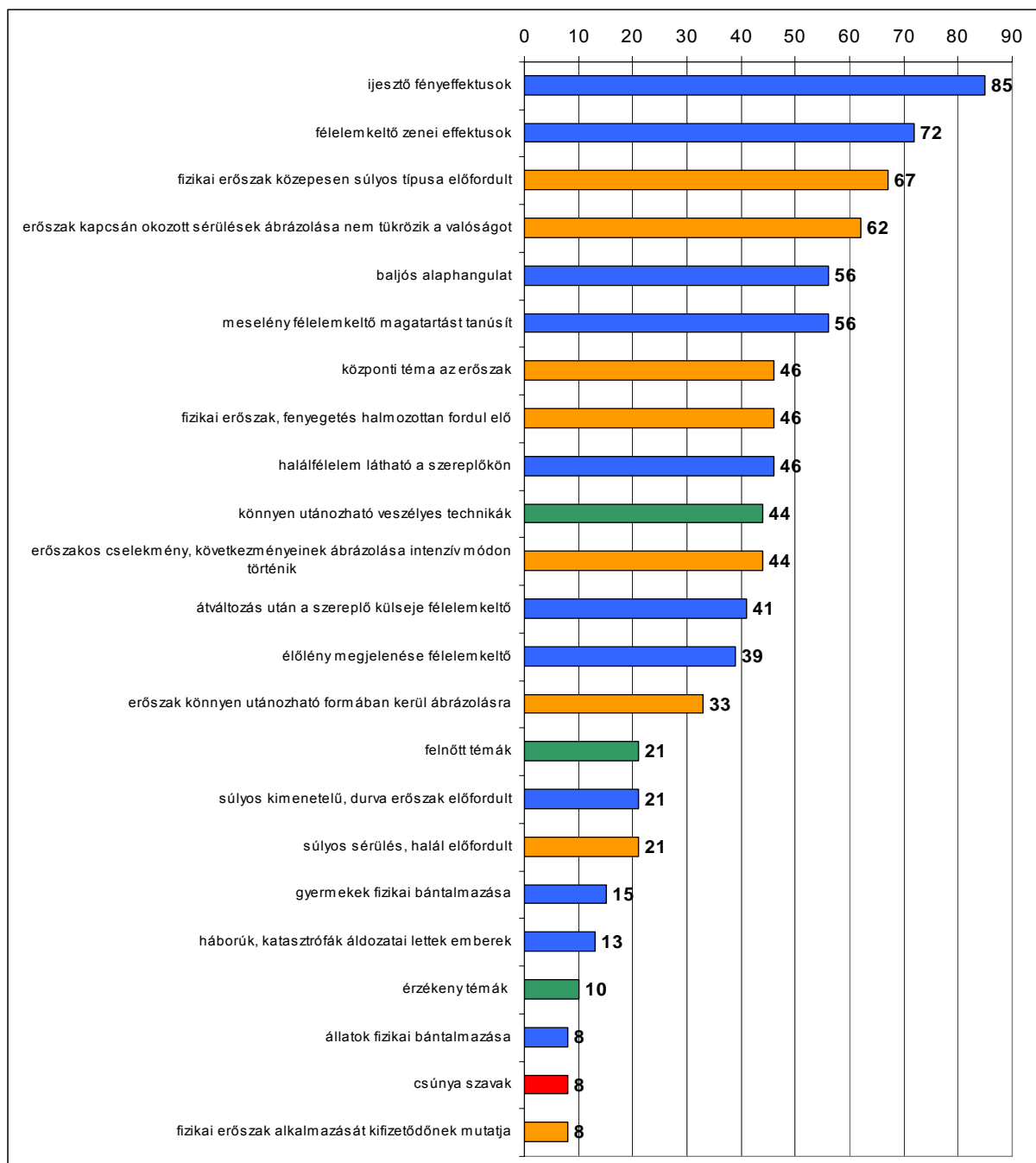
6:03:21	6:24:38	INUYASHA	184	e
6:24:46	6:44:35	INUYASHA	184	e
6:44:35	6:49:33	KÖLYÖK KLUB	291	e
6:49:33	7:09:24	PÓKEMBER	183	e
7:09:24	7:14:56	KÖLYÖK KLUB	291	e
7:16:28	7:36:47	POKEMON	184	e
7:37:48	7:40:01	KÖLYÖK KLUB	291	e
7:40:01	8:02:38	TSUBASA KAPITÁNY	184	e
8:03:39	8:10:37	KÖLYÖK KLUB	291	e
8:10:37	8:30:27	DIGIMON	184	e
8:30:27	8:31:27	TEVECLUB	181	e
8:31:27	8:39:44	KÖLYÖK KLUB	291	e
8:40:53	9:01:47	SLAYERS - A KIS BOSZORKÁNY	184	e

A vizsgált műsorszámok problémás elemei

A normaszegőnek ítélt rajzfilmek döntő többségében (97%) láthattak a kiskorúak számukra valamilyen félelemkeltő jelenetet. Ettől alig maradt el az erőszakos tartalom előfordulása, amelyet a törvénytörések 92 százalékánál regisztráltunk. Az alulklasszifikált műsorok körében előfordult káros elemek sorában a harmadik helyen a problémás téma állt, amellyel a kiskorúaknak a nekik szánt alkotások több mint felében (56%) kellett szembesülniük. Legritkábban a durva nyelvezettel talákoztunk, ami a normaszegéseknek mindössze 8 százalékát tette ki. A mélyebb elemzés során feltárt problémás elemek előfordulását az alábbi ábra mutatja.

6. ábra: A törvénytörő műsorszámok problémás elemei (%)¹⁸

¹⁸ Az ábrán látható oszlopok színei a főcsoportokat jelzik (kék: félelem, sárga: erőszak, zöld: problémás témák, piros: nyelvezet)

Kiugróan magas arányban, a műsorok 85 százalékánál találoztunk ijesztő látványelemekkel, fényeffektusokkal, amittől alig maradt el a félelemkeltő hanghatások aránya (72%). A teljesség igénye nélkül, néhány szemléletes példát bemutatunk e szempontokra:

Pokémon/Pokémon választás/Pokemon, I choose you! (RTL Klub 2006. 03. 25.)

07:35:33-07:35:44

Pikatchu elektromosságával megrázza a gazdáját, aki magához öleli. A fiú arca fájdalmasan eltorzul, sárgás fény jelzi, hogy megrázta az elektromosság. Végül füstöl a gyerek teste.

07:37:22-07:37:44

Pikatchu, az elektromos pokémon megrázza Asht, szüleit és a körülötte álló gyerekeket. Fájdalmasan sikoltanak az emberek, majd összeesnek a földön.

07:42:11-07:43:08

A dühös madár megtámadja Asht és Pikatchut. Az állat szemébe közelít a kamera, az ő szemszögéből látjuk az áldozatokat. Végül némi küzdelem után Pikatchu megrázza a madarat, aminek a testéből fény áramlik ki, csontváza látszik, majd füstölgő tollakkal a földre zuhan.

07:43:42-07:44:02

A madarak csőrökkel és karmaikkal támadnak a főszereplőkre, Ashra és Pikatchura, akik menekülnek.

07:45:40-07:45:50

Madarak üldözik Asht. A fenyegető, vad állatokat a villámlások által félelmetes fény világítja meg. A madarak éles hangon rikácsolnak, a szárnyzuhogásuk hangja is intenzív.

A Múmia/Aten gömbje/The Mummy/Orb of Aten (TV2 2006. 04. 15.)

06:35:45-06:36:17

Félelemkeltő zenei aláfestés kíséretében Imotep, a múmia taxira vár segédjével, de az nem jön. Így Imotep feldönt egy autót. Az autóban ülő férfiak megrémülnek, egyiküket kirángatja a járműből, és az utcára dobja.

06:37:37-06:39:35

A sötét múzeumban a család a varázsgömb egyik felét védelmezi a múmia várható támadása miatt. A házaspár fia kiszóródott homokot vesz észre, ami a múmia jelenlétére utal. Hamarosan az ajtót betörve, nagy robaj kíséretében valóban megérkezik Imotep. Kezében a már összerakott gömb. Imotep feléleszti a múzeumban kiállított ősi rovarokat (tulajdonképpen szárnyas piranják), amelyek üldözőbe veszik a családot. Úgy menekülnek meg, hogy a kisfiú levágja a kiállításra került felfüggesztett bálnát, ami nagy szájával benyeli a rovarokat.

06:42:20-06:45:55

A múmia forgószelekként tör be a Szabadságszobor épületébe. Ez alatt félelemkeltő dübörgő zenei aláfestés hallható.

Digimonok/Indulás egy új kontinensre/Digimon-Departure for a New Continent (RTL Klub 2006. 04. 15.)

09:00:37-09:03:07

A gyerekek tutajukkal hatalmas hullámverésbe keverednek, félnek. Majd kiderül, hogy egy hatalmas bálna, Whamon okozza a hullámokat, ami a magasba röpíti a tutajt. A gyerekek ijedten kiabálnak. A bálna hatalmasra tátja a száját, fogai fenyegetően merednek előre, majd a vizet örvényszerűen elkezdi beszippantani. A gyerekek segítségért kiabálnak. Whamon lenyeli őket, majd ahogy haladnak a gyomor felé, több ragacsos massa ugrál körülöttük. Az egyik fiú azt mondja, hogy az ellenanyag, ami baktériumnak nézi őket, és megtámadja őket. A gyerekek ordítani kezdenek.

09:06:36-09:08:52

A föld remegni kezd, és megreped a gyerekek előtt, akik először megijednek, majd az előttük felbukkanó digimonban felismerik Trimogemont. A lényt úgy mutatja be a program, hogy acél fúró- és zúzócsontját használja ellenségei ellen. Trimogemon a gyerekekre célozva szúrásra kész szarvval áll. A szarv forogni kezd, mint egy fúró, majd támadóan indul a gyerekek és digimonjaik felé. Az egyik jó digimon ekkor hatalmas rozmárszerű digimonná változik, hogy megvédje a gyerekeket, és morogva szembefordul a gonosz digimonnal. A szarvak egymásnak feszülnek, majd szigonytorpedót lövell a jó a gonosz felé, aki szétrobban, és füstté válva eltűnik. Ekkor a másik jó digimon is átváltozik. Trimogemon csontot pörget, azzal akar támadni. Ekkor a repülő jó digimon kiveszi a gonosz fogaskereket Trimogemon hátából.

A Múmia/A kitörés/The Mummy/Eruption (TV2 2006. 04. 16.)

07:16:40-07:17:30

Alex és Eve futóhomokba lépnek, azonnal süllyedni kezdenek. A jelenet alatt izgalmat fokozódó zenei aláfestés hallható. Anya és fia menekülni próbál. Eve a nyaklánc segítségével el akar érni egy ágat, hogy megkapaszkodhasson benne. Terve meghiúsul, de végül az egyik bennszülött lány kihúzza őket a bajból.

07:18:40-07:18:55

Fenyegető zenei aláfestés közben a bennszülött törzsfőnöknő veszélyre hívja fel Eve és Alex figyelmét. A vulkán éledezik, és egy szörnyű alak nagy ordítással mászik elő a forró lávából.

07:22:28-07:23:34

Miközben a bennszülöttek és a család a léghajót megjavítják, és éppen együtt falatoznak, egy tűzgolyó csapódik a közeli bokrokba. Makavé, a lángszerű lávaszörny nagy léptekkel halad az emberek felé, akik a bokrok közé menekülnek. A szörny tűzgolyókat szór szerteszét, amivel mindent feléget. A férj, Richard szembeszáll a szörnyvel, rácsap az ostorával, amitől az egy pillanatra kettényílik, majd újra támad. A család eközben tűzoltópalackokkal oltja a tüzet. Eve vizet locsol a szörnyre, aki ezután elkullog.

07:23:40-07:24:35

A vulkán elemi robajjal tör ki. A talaj megreped, mindenhol gőz csap fel. Alex és Isi, a bennszülött lány a tengeren szörföznek. Mivel a vulkán felmelegíti a vizet, így ha beleesnek, elevenen megfőnek. A fiú elbizonytalanodik a szörfdeszkán, leesik róla, de szerencsére a lány deszkájára esik. Alatta fenyegető, izgalomfokozó zene szól, majd végül mindketten a partra vetődnek.

Pokémon/A pokémon liga/The Path to the Pokémon League (RTL Klub 2006. 04. 16.)

07:16:52-07:18:39

Aj vakond-szerű pokémonja és Pigiotto, Ash madara harcolnak egymással gazdáik biztatására. A vakond felugrik, és szárnyon üti a madarat, ami rikoltva zuhan a földre. Aj további harcra buzdítja pokémonját, de Ash visszahívja a pokélabdába a madarat, aki vörös fénnyt árasztva tűnik el. Ash egy pillangót küld harcba a vakond ellen. Kábítóport hint a pillangó, mire a vakond beássa magát a földbe, majd hirtelen felugorva lelöki a pillangót.

07:18:36-07:18:45

Ash azt akarja, hogy Pikachu harcoljon a vakond ellen, de ő nem akarja, ezért megrázza Asht, aki sárga villámokat szór a testéből, szeme kitágul, kiabál, csontváza megvillan, majd a földre esik kábán.

Ász, a villám/Ász megvadult/Ace Lightning/Ace's Wild (TV2 2006. 05. 28.)

06:28:30-06:29:42

Egy világító-beszélő, békafejú bottal hadonászik Sziporka felé a csontváz, majd zöld villámot lövell a lány felé. A mellkasán találja el, így ő nyögve esik hanyatt, majd előredől és nehezen veszi a levegőt. A lány és Ász minden erejüket összeszedve próbálnak meg kijutni Cipri Lord csapdjából. Ász kék villámot lövellve ellöki a bohócszerű támadóját. Ezalatt Sziporka a lézerkard segítségével a csontvázal veszi fel a küzdelmet. Intenzív harc jelenet következik. A bohóc két kesztyűt dob Ász felé, amik kutyafejú lényekké válnak, Ász lábát harapdálják, ami

zölden foszforeszkálni kezd. Majd Ász egész teste villogni kezd, szeme kiféhéredik. Végül elveszíti a memóriáját, és így átáll a gonosz Cipri Lord oldalára.

06:32:39-06:32:59

Az átalakult Ász zöld fénygömbbel mellbe löki Sziporkát, aki felsikolt, a földre zuhan. Az amulettet kéri a lánytól, aki azt hiszi, a férfi azért mérgező rá, mert a csontváz várában (Pusztulás Vidámparkja) hagyta őt, így nem veszi komolyan a fenyegetést. Majd egy újabb zöld fénygömb-lövést követően a lány nyögve a magasba emelkedik, majd lezuhan.

06:46:20-06:47:26

A lány ereje egyre jobban fogy, de meg kell küzdenie az elvarázsolt Ásszal. Kardot ránt, de Ász a kezébe rúg, így Sziporka a földre esik. Ász fehér szemekkel azt mondja neki: „Készülj, mert ez itt a vég!” Az ökle zölden kezd világítani, és támadóan a lány felé emeli a kezét. Ekkor érkezik Cipri Lord, aki közli, hogy ő akarja legyőzni a lányt, és Ászt a videojátékot játszó kisfiú (valódi ember szereplő) ellen küldi. Ász fenyegetően azt mondja a gyerekeknek: „Már lejárt az idő!” Fénygömböt lövell a gyerekre, aki elugrik, így a gépét találja el, ami szikrázni kezd. A gépből kiáramló villámszerű fények körbeölelik Ász testét, aki fájdalmasan nyög, rángatózik, majd kitisztul a szeme, és véget ér a varázslat felette.

- Az elemzett és normasértőnek ítélt műsorszámok több mint kétharmadában regisztráltunk olyan jelenetet, amelyben a fizikai erőszaknak közepesen súlyos típusa fordult elő, azaz a kiskorú gyermekek szemtanúi lehettek, hogy a szereplők között tetteles bántalmazás, jogtalan támadás, párharc zajlott. Továbbá az esetek 62 százalékában tapasztaltuk, hogy – igen félrevezető módon – az agresszív tettek nyomán keletkezett sérülések nem tükrözték a valóságot, azaz az erőszak következményét a film a reálisnál enyhébbnek mutatta. Néhány jellemző példa a vizsgált műsorokból:

W.I.T.C.H./A meridiani földek harca/The battle of Meridian Plains (TV2 2006. 03. 25.)

10:02:32-10:03:40

Egy félelmetes alak megfenyegeti a felkelőket, hogy elveszi az ivóvizüket. Ez meg is valósul, elpusztítja a kutakat. Egy kisgyermek a kúthoz fut, de a repedő szikladarabok eltalálják. Nem derül ki, hogy meghal-e vagy sem, de az édesanyja sír, így vélhetőleg vagy komolyabban megsérült, vagy meghalt - ezt azonban már nem mutatják.

10:18:34-10:19:40

A csatajelenetek során nyílzápor zúdul a felkelőkre, forró, izzó szurkot öntenek rájuk, és majdnem lecsapja egy bárd a hős fejét. A város teljesen romba dől, a felkelők a szörnyekkel harcolnak.

10:19:44-10:20:04

Ilion (a kis herceg) elektromos sugarakkal sújtja le a "víz" lányt, aki eszméletlenül omlik össze.

Pókember/A skorpió csípése/Spider-Man/The Sting of the Scorpion (RTL Klub 2006. 03. 25.)

07:05:26-07:06:47

A gyémántrablók egyike két, vállról indítható rakétát lő a Pókember felé, aki a pókfonalon lógva kitér a lövések elől, majd kirántja ellenfele kezéből a fegyvert. A három rabló ekkor a Pókember felé rohan, hogy elkapják őt, de ő az újabb fonállövedékekkel megkötözi őket.

07:09:47-07:10:51

Egy „genetikai rekombinátor”-nak nevezett gép segítségével Skorpió-emberré alakítanak át egy férfit, hogy felvegye a versenyt a Pókemberrel. A zöld sugarakkal körülvevett férfi a művelet közben arról érdeklődik, hogy a beavatkozás nem veszélyes-e. A genetikus erre közönyösen azt feleli: „Egy ilyen korlátolt agyú lény számára nem!” Az átalakulás végén a zöld fény elmúlik, és a létrehozott Skorpió-ember árnyéka látható, körülötte füst gomolyog.

07:11:24-07:13:40

A Skorpió-ember megtámadja Pókembert. Elszakítja a pókfonalat, amitől Pókember lezuhan, majd a farkával erősen ellenfele felé csap. Pókember félreugrik, de a betonjárda beszakad az ütés erejétől. A Skorpió farkából váladékot lövell Pókember felé, aki ismét kitér, de a fal füstölni kezd a barnás massa nyomán. Pókember menekülni kezd, hogy elcsalja Skorpiót a forgalmas utcáról, aki üldözi őt, közben a farkával csapkod, és fenyegetően viselkedik. Épületek fala törik darabokra a Skorpió ütései nyomán, de Pókember legtöbbször kitér előle. Minden sikeres ütésnél egy helikopterről biztatja, dicséri Skorpiót a megbízója. Végül Skorpió a Pókember lábát elkapva a víztartálynak dobja ellenfelét, mielőtt a farkából váladékot lő felé. A kábult Pókember félreugrik, így a váladék a tartály vas lábát marja szét. A szerkezet lezuhan, apró darabokra hullik, a víz az utcára ömlik, Pókember pedig a romok alatt marad.

07:20:38-07:20:49

Pókember egy vezetéket nyom a Skorpió-ember testéhez, aki az áramütéstől fájdalmasan kezd ordítani. Intenzív fényhatásokkal illusztrálják a jelenetet.

Pókember/Mentőakció/Spider-man (RTL Klub 2006. 04. 16.)

06:42:09-06:42:55

Az iroda falán lyukat vág valaki kívülről, majd füst áramlik be, végül egy robbanással áttörik a falat. A bent tartózkodó emberek sikoltva zuhannak a földre. Két alak páncélos öltözékben belebeg a résen. A biztonsági őr beront, löni kezdi a behatolókat, akiken azonban nem fog a lövedék. Lézeres fegyverrel lönek vissza, ami hasba találja az őrt, aki ordítva vágódik a falnak, majd élettelenül terül el a földön. A fegyverekkel arra kényszerítik az iroda dolgozóit, hogy tarkóra tett kézzel hajoljanak az asztalra. Mikor ezt megteszik, a magasból leereszkedik a vezér, aki teredexeként (szárnyas dinoszauruszra utal a név) mutatja be magát, majd hozzát teszi (egy férfit a ruhájánál fogva a magasba emelve): "kíméletlenül végzünk az áldozatainkkal".

06:44:43-06:45:56

Fegyveres őrök tartják fogva az iroda dolgozóit. A széfet keresik, mert úgy tudják, hogy ott található a legújabb lézerfegyver prototípusa. Közben megérkezik Pókember. A vezér lézerrel felé lö, de Pókember elugrik előle. Pókfonállal kirántja a fegyvert az érkező férfi kezéből, a falhoz vágja őt, ami bereped. Majd a másik támadót rúgja fejbe. A vezér ekkor lézerével belelő az asztalba, amin Pókember áll, így a bútor kirepül az ablakon. Pókemberre lövi a következő lézersugarat, aki azonban félreugrik, és állon vágja a férfit, aki a falnak zuhan. Amikor Pókember felé közelít egy újabb támadó, ő könyökkel fejbe vágja és a falhoz dobja, majd a kábultan álló férfit fejbe veri. A vezér ekkor kidobja az iroda vezetőnőjét az ablakon.

06:53:33-06:54:06

A tévé dolgozóit a földön térdeltetik összekötözött kézzel a teredexek. Fegyverekkel járkálnak körülöttük.

06:54:40-06:55:06

A teredexek vezetője a kamerák előtt elmondja, hogy öt olyan detonátort helyeztek el az épületben, ami szétroncsolja az emberi szervezetet, és hogy ezt ne tegyék meg, egy követelésük van: Pókember. Ha egy órán belül nem kerül elő, mindenkit megölnék a túsok közül. A háttérből ijedt sikoltás hallható a bejelentés nyomán.

06:56:44-06:57:24

A teredexek vezetője a síró, nyöszörgő túszoikat arra kényszeríti, hogy hasaljanak le a földre, mert már csak 17 percük maradt a kivégzésig. A jelenet alatt feszült zenei aláfestés hallható. Majd fegyvert fognak Peterre, miközben azt kiáltják: "Szemeket becsukni!" Végül Peter kimenekül, amikor a túszszedők nem figyelnek rájuk.

Született kémek/Veszélyes játékok/Totally spies (TV2 2006. 05. 27.)

08:31:56-08:32:19

A játék katona figurák életre kelnek, és egy kötélen ereszkednek le. Egy polcot zúdítanak Glowerre, de a lány - társai figyelmeztetésére - elugrik. Alatta izgalomfokozó zene szól.

08:35:45-08:36:24

A lányokat egy kisbusz várja, amivel lelépnek, de az életre kelt játék katona a nehéztüzérséget veti be. Vadászrepülő rakétákat lőnek a kisbuszra, az egyik rakéta leviszi a kisbusz tetejét.

08:40:25-08:41:55

A lányokat és a fiút a plafonról lógatják le összekötözve. Az alattuk lévő mini aknák elkezdnek berobbanni. A lányok menekülni próbálnak, de lezuhannak. Az aknamező bekapcsol, a lányok menekülnek, de mindenhol robbanások következnek be.

08:43:17-08:45:36

A kémlányok akcióba lendülnek, de a játékfigurák is támadják őket. Egy vadászrepülő kergeti meg őket. Végül az egyik lány, kioldva a pengeéles műkörmeit, elvágja a kristály zsinórját, ami lezuhan. A katonák megijednek. Végül a lányok az elektromágneses kioldóval hatástalanítják a lázadó játékfigurákat.

Született kémek/Totally spies (TV2 2006. 04. 16.)

09:23:40-09:24:43

A lányok felfedezik Lenora rejtekhelyét, ami a hollywoodi stúdió mása. Az öregasszony elfogja a lányokat, és megkötözve, fejjel lefelé lógatja őket.

09:25:04-09:27:55

Az öregasszony egy fegyverrel kiüti Glower kezéből az adó-vevő tükröt. Ted megpróbálja elmagyarázni Lenorának, hogy ő csak színész, és a sorozat nem a valóság. Ezért azután Lenora átmossa Ted agyát. A lányokat piranják közé akarja dobni, Glowert viszont egy

asztalra rögzíti, és egy lézerfúró segítségével két részre akarja szabdalni. Glower végül a lányok tanácsára ledobja a szemüvegét, ami visszaveri a lézersugarakat. Így a lányok megmenekülnek és kimentik Tedet is.

09:28:32-09:30:31

Lenora betör az eredeti hollywoodi stúdióba, és Vlagyimirinára és Vilhelmre tör (a sorozatbeli "rosszakra"). Fegyverével mindent ripityára zúz, össze-vissza lő. Mindenki sikítva menekül. Üldözőbe veszi Vilhelmet. Ted magára fújja a tornádó hajlakkot, de végül elkapják Lenorét, Ted azonban megkopaszodik.

Pokémon/A pokémon liga/The Path to the Pokémon League (RTL Klub 2006. 04. 16.)

07:20:27-07:20:44

Ash meglátja AJ pokémon edzését, ahol rájön, hogy a fiú ostorral durván ütlegelve idomítja az állatszerű lényeket. Ash odarohan, és a vízbe löki a fiút.

07:31:08-07:31:28

AJ örül, hogy a 100. győzelmét aratta, így már elkezdhet jelvényt gyűjteni. A sorozat egésze arra épül, hogy a gyerekeknek az egymás közötti harcok, párbajok során tudnak jelvényt szerezni, hogy pokémon mesterré váljanak.

- A normasértőnek vélt műsorszámok több mint felének (56%) volt baljós, fenyegető az alaphangulata, ami folyamatosan magas szinten tartja az alkotást néző kiskorú gyermekekben a feszültséget és izgalmat. Néhány példa a baljós alaphangulatra:

TV2 matiné/Rém rendes mesék 6./Télapóca a pácban/Spawn of Santa (TV2 2006. 03. 25.)

06:23:46-06:25:16

A doki segédei kőkemény sajtortával és halálfejes süteményekkel várják a Télapót. Télapó a kéményen keresztül behuppan a szobába, de a nagymama kőkemény sajtortája alaposan fejbe vágja, eszméletét veszti. A doki eközben Debbie fejéből kioperálja az agyát, és egy csészébe dobja. A doki segédei szólnak a „mesternek”, hogy meg kéne operálni a Mikulást, aki ezt feleli: „Ez kedves. Úgy ünnepeljük a karácsonyt, hogy megöljük a Mikulást?” A doki egy zipzárt húz el a Mikulás fején, kiveszi az agyát, és ugyanabba a csészébe helyezi, amelyikbe a bankrabló Debbie fejének a tartalmát helyezte. A két agy véletlenül összecserélődik. Az ily módon agresszívvá vált „Mikulás” felébredve elmenekül.

06:25:17-06:25:45

Debbie a Mikulás agyával ébred. A doki szomorúan tapasztalja, hogy összecserélte az agyakat. A Debbie testével, de Mikulás agyával ébredő ember visszaköveteli testét és megfenyegeti a dokit: „Nagyon remélem, hogy visszacseréled, különben esetleg kitépem a tudódet”.

06:27:05-06:27:42

A doki laboratóriumában Debbie és Mikulás eszméletlenül fekszenek. A doki azon sopánkodik, hogy nem tudja visszacserélni az agyakat, mivel „molekulahegesztőt” használt. A két segédnek „remek” ötlete támad, a doki ajándéka egy körfűrész, amivel „plasztikai műtétet” készülnek végrehajtani az áldozatokon. A doki nagy erővel fog hozzá a két test átalakításához (ez nem látszik, csak az, ahogyan a doki erőlködik).

06:27:43-06:28:05

A doki - munkája végeztével - elhúzza a függönyt, így látható lesz a két bizarr kinézetű alak: a Téalapó feje Debbie testével, illetve a Téalapó teste Debbie arcával. A Debbie arcú Téalapó boldogan üdvözlö a dokit: „Megcsináltad! Így nem kell letépnem a kis fejedet, és befejezhetem az ajándékok kiszállítását.” Téalapó testű Debbie: „Én meg megyek bankot rabolni!”

A Múmia/A kitörés-The Mummy/Eruption (TV2 2006. 04. 16.)

07:12:04-07:13:17

Alex egy kétfejű múmiát teper le nagybátyja, Jordan segítségével. A fiú apja pedig Imoteppelel csap össze. Alex figyelmezteti az apját, hogyan lehet törbe csalni Imotepet. A család felfedezi, hogy a sínek szét vannak szaggatva, ők pedig a száguldó kocsiban ülnek. A férj egy kötelet teker a régi sínekre, és az egész család összekapaszkodva átlendül oda. A múmia, Imotep ordít. A kocsizuhan és darabokra hullik. Imotep nagyon dühös.

Rém rendes mesék/Toonsylvania/Phil agya/Phil's brain (TV2 2006. 04. 16.)

06:52:00-06:52:27

Igor elviszi Phil férfi agyféltekét egy lebuja, hogy megcsináltassa vele végre a szemét kiürítését, amit Phil agya nem akar végrehajtani.

06:52:30-06:52:52

Phil férfi agyfélteke ittasan tér haza, de felesége, a női agyfélteke veszekedni kezd vele, és közli, hogy ki van rúgva, megismerkedett valakivel, ez a valaki pedig a hasnyálmirigy.

Rém rendes mesék/Az élő Fred éjszakája/Jurassic gurítás/The night of the living Fred/Jurassic Putt (TV2 2006. 04. 16.)

06:55:42-06:56:35

Dead Man Fred izgul a randevúja előtt, így félelmében teljesen összeomlik, először csak a haja esik le, majd a szemei és a fogai is kipotyognak. Később mindkét keze, amik beleesnek a mosdókagylóba. Édesanyja segít összeszedni Frednek a részeit. Szemét visszanyomja, karját felragasztja. Fred megkérdezi, jól néz-e ki. Anyukája azzal nyugtatja, ha most bevinné egy orvosi laboratóriumba, összevesznének a szervein. Erre Fred megnyugszik.

06:57:53-06:58:25

Kis Fred Vinonával golfozni megy. Vinona gurít, majd Fred következik. Fred szeme kiesik a játék közben, így a golflabda helyett azt lövi el, egyenesen Vinona fülébe. Fred a szeme helyére berakja a golflabdát. Vinona füléből kiüti a szemét, épp a dinó egyik orrlyukába. A dino tüsszög, így Fred szeme elszáll, a dinó fél arca pedig szétrobban. Fred szeme a Jurassic itatóba pottyan.

06:58:42-07:00:25

Fred lemegy a tó aljára, a szemét megkeresni. Megtalálja, majd visszahelyezi. Ám a tóból ivó egyik elektromos dinó beszívja Fredet, aki a lény fogaskerekei között vergődik. Ott különböző zsinegekbe akad bele. Az elektromos dinó áttöri a kerítést, lábával kocsikat zúz szét. Az emberek megijednek tőle. Élő Fred az utolsó pillanatban állítja meg az elszabadult elektromos dinót, még mielőtt az összetaposná Vinonát. A dinó feldől, Élő Fred és az elektromos dinó a Jurassic szurokgödörbe esnek. A gejzír kilövi Fredet, aki közben darabjaira hull, és csak a feje beszél: "milyen örülten kínos helyzet". Majd Fred darabjai egy adogatógépbe hullanak. Ez a gép először Fred fejét lövi ki, majd az összes többi testrészét. A baseballt játszó ember, aki a labdáját várja, egyszer csak megpillantja Fred fejét és az összes testrészét. Megijed és elfut, míg Fred összerakja magát.

07:01:52-07:02:01

Fred Vinonával a győzelmüket ünnepli egy étteremben. A primás meglöki Fred szemét a vonóval, ami kipottyan, és körbeszánkáz az éttermen. Fejbe vágja a pincért, majd nagyot csattan a kamerába, és széttörik. Így lesz vége a mesének.

Pokémon/Abra és a nagy erőpróba/Abra and the Psychic Showdown (RTL Klub 2006. 05. 27.)

07:16:23-07:16:27

A Pokémon-liga tagság és az aranyjelvény megszerzéséért Ashnek pokémon mesterekkel kell harcolnia. Ebben a részben egy Sabrina nevű mestert kell legyőznie.

07:18:34-07:18:52

Sabrina egyik embere közli a lánnyal, hogy Ash ki akar állni ellene. A lány megjelenése sejtelmes, kicsit ijesztő hatású. A lány szemén fekete álarcszerű valami van, szeme pirosan világít. Sabrina a férfire néz, aki kékes fénnel kezd világítani, hörög, a nyakát fogja, mintha fulladozna, majd elszalad.

07:19:07-07:19:26

Sabrina – aki telekinetikus erővel rendelkezik - szívesen megküzd Ashsel, aki egy jelvényt kap, ha legyőzi őt, de cserébe azt kéri, ha ő győz, akkor Ash örökre legyen a barátja. Ash beleegyezik ebbe, mert biztos a győzelmében.

07:19:50-07:22:56

Sabrina az Abra nevű pokémonját küldi harcba, Ash pedig Pikatchut ellene. Pikatchu mennykő-csapást küld felé - Ash parancsára - Sabrina szeme világítani kezd, mire Abra szeme is kinyílik, és pirosan világít. Pikatchu elektromos villámja elől eltűnik Abra, és csak egy kupac füstölgő törmelék marad utána. Majd a lény teleportálja magát, amitől Pikatchu megijed. Abra ekkor átalakul egy ijesztőbb szörnyé, Kadabrává. Ash azt panacsolja Pikatchunak, hogy az egész teremre csapjon le a villámjával. Pikatchu megteszi, villámjai éles fénykerékké alakulnak, amiből szúrós villámok lövellnek Kadabra felé. A lény visszafordítja Pikatchu felé a villámokat, aki menekül előle, de az állati fej formává alakult elektromos sugár elkapja, és a földre löki a pokémont. Kadabra pszichikai erejével irányítani kezdi Pikatchut, aki táncolni kezd, majd többször a plafonhoz vágódik, végül a földre zuhan. Fájdalom látszik a lényen, így Ash leállíttatja a harcot.

07:23:07-07:24:43

Mivel Ash elvesztette a harcot, Sabrina teleportálja a gyerekeket. Fokozatosan rájönnek, hogy összekicsinyítette őket a lány, és a babaházába (egy játékvárosba) zárta be őket.

- A normaszegő alkotások 56 százalékánál szembesültek a gyermekek valamely meselény fenyegető magatartásával is. Íme néhány példa:

Digimonok/A bakemon ünnepség/Digimon/The Dancing Digimon (RTL Klub 2006. 03. 26.)

08:27:58-08:28:36

Az álarcos ember egy átváltozást követően ijesztő, durva digimonná válik. Álarca először megreped, majd szúrós fogú, vicsorgó szellemmé alakul. A két kisgyerek és a két jó digimon nagyon megijed, rémületük kiemelten ábrázolt képileg (izzadságcseppek, hatalmasra nyíló száj, kitágult szemek). Ekkor még hat álarcos figura válik szellemmé, és a levegőben lebegve üldözik a gyerekeket és digimonjaikat. A templomból kirontva a gyerekek egy csapat embert látnak a temetőben, akik hirtelen szintén vicsorgó, hörgő szellemmé változnak, és elkezdik bekeríteni a halálra rémült gyerekeket.

08:29:15-08:29:48

Két gyerek megkötözve hever egy oltárszerű kőlapon. Körülöttük a szellemszörnyek hadonászva skandálják: "Cukorkát!" Az egyik gyerek nagyon sír, mindketten kiabálnak. Két szellem fűszerezni kezdi a gyerekeket, mert meg akarják őket enni.

08:31:27-08:32:01

A megkötözött gyerekeket megenni készülő szellemek azt skandálják: „Felfalunk, mint a sicc!”, „Ijesztő szellemek megesznek titeket!”

08:34:47-08:35:04

Végső lezárolás a Bakemonnal: a digimonok lángnyelvet (meteorszárnny) és égő dárdát lövellnek felé. A szellem füstoszlopként felemelkedik, majd sárga fénygömbbé alakul, végül egy hatalmas robbanást követően a fehér szellemöltözék apró cafatjai hullanak a földre. A gyerekek elégedetten nevetnek a sírkövek mögött.

Múmia/A kitörés/The Mummy/Eruption (TV2 2006. 04. 16.)

07:27:22-07:29:29

Isi, a bennszülött lány, egyenesen a tűzhányó felé tart. Alex a megmentésére siet. Egyszer csak a lány mögött feltűnik a lávaszörny. A fiú létrája meginog, és a lányra zuhan. Richard utánuk megy. A szörny hátrafordul, és egy tűzgolyót küld a léghajóra. A szörny üldözi a két fiataalt, de közben a kislány bokája kifecamodik. Richard eltalálja a tűzoltóval a szörnyet, aminek a karja megsérül. A vulkán egyre nagyobb mértékben tör ki. A szörny elvágja Richard létráját, így ő is az égő hegyre zuhan. Alex a forró láva felett egy kifeszített létrán keresztül megy át, hátán Isivel. Néha meginognak. A zene feszültségfokozó. A szörny utánuk megy, Richard pedig a szörny háta mögött van. A létra elszakad, Isi és Alex a láva felett lógnak, majd felmásznak a létrán. Richard eközben habot fecskendez a szörnyre, ami ettől megdermed.

Ász, a villám/Nemek vonzásában/Ace lightning/Opposite attraction (TV2 2006. 04. 16.)

08:08:10-08:09:07

A fiú (korai kamasz lehet) egy rovarat akar nagyító segítségével lángra lobbantani, de mivel ez nem sikerül neki, alaposan megtapossa a bogarat. Eközben egy kutya érkezik, ami fenyegetően ugat a fiúra. (A kutya egyébként Káprázat hercegnő földi mása, aki köztes figura, itt még gonosznak tűnik, de a film végére kiderül, hogy nem is annyira gonosz.) A fiú a kutya ugatására elfut, a kutya pedig visszaváltozik Káprázattá. Ász, a villám ott terem, és a magasba emeli Káprázatot.

08:09:12-08:09:53

Káprázat kiabál, Ász a villámmal az obszervatóriumba csapódik. Mike felriad. Káprázat egy gömböt dob Ásznak, de Ász elugrik előle, majd ez újra megismétlődik. Később Ász villámot csap a nőbe, aki egy elektromos szerkezetnek esik, és az áram rázza. Ász leszedi onnan a sikoltozó nőt.

08:10:17-08:10:58

Cipri Lord, a csontváz, számon kéri a szárnyas patkánytól, hogy mi lett az amulettel, miközben fojtogatja a bőregeret. A szárnyas patkány rossz hírt közöl a csontvázal, aki dühében a földhöz vágja a szárnyas patkányt. Alatta a zene ütemes, izgalomfokozó, de nem brutális.

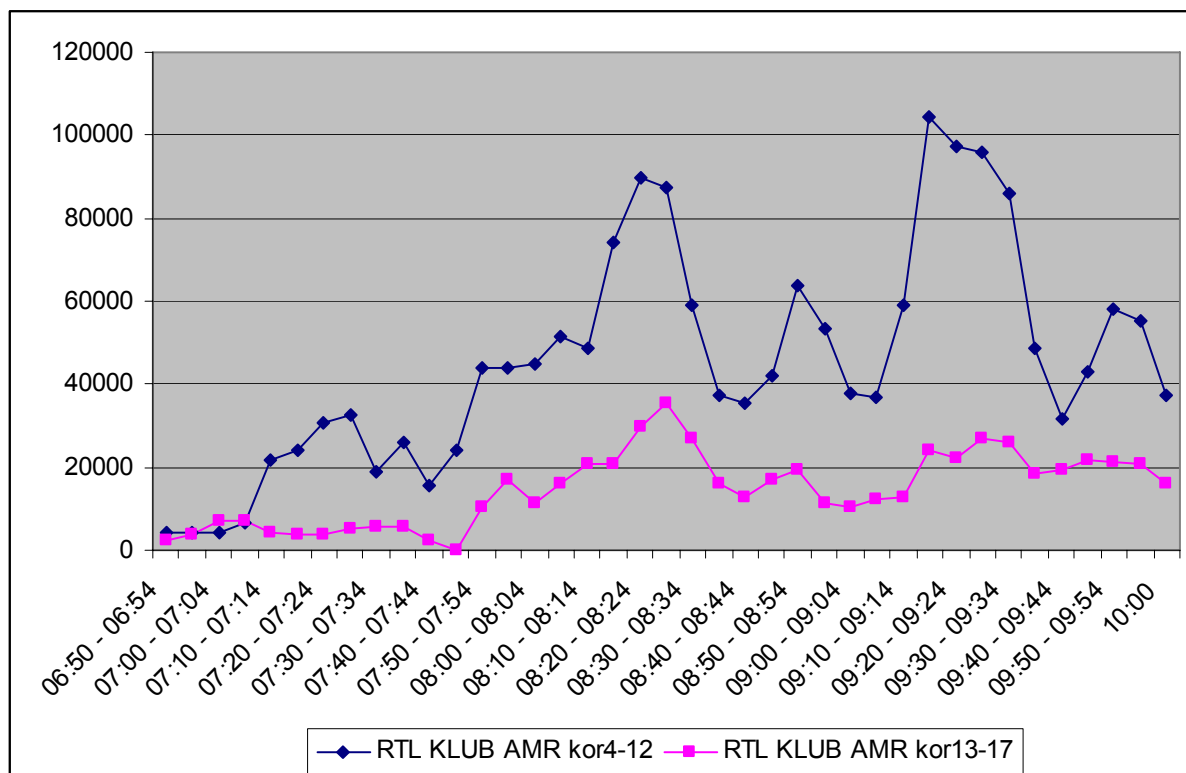
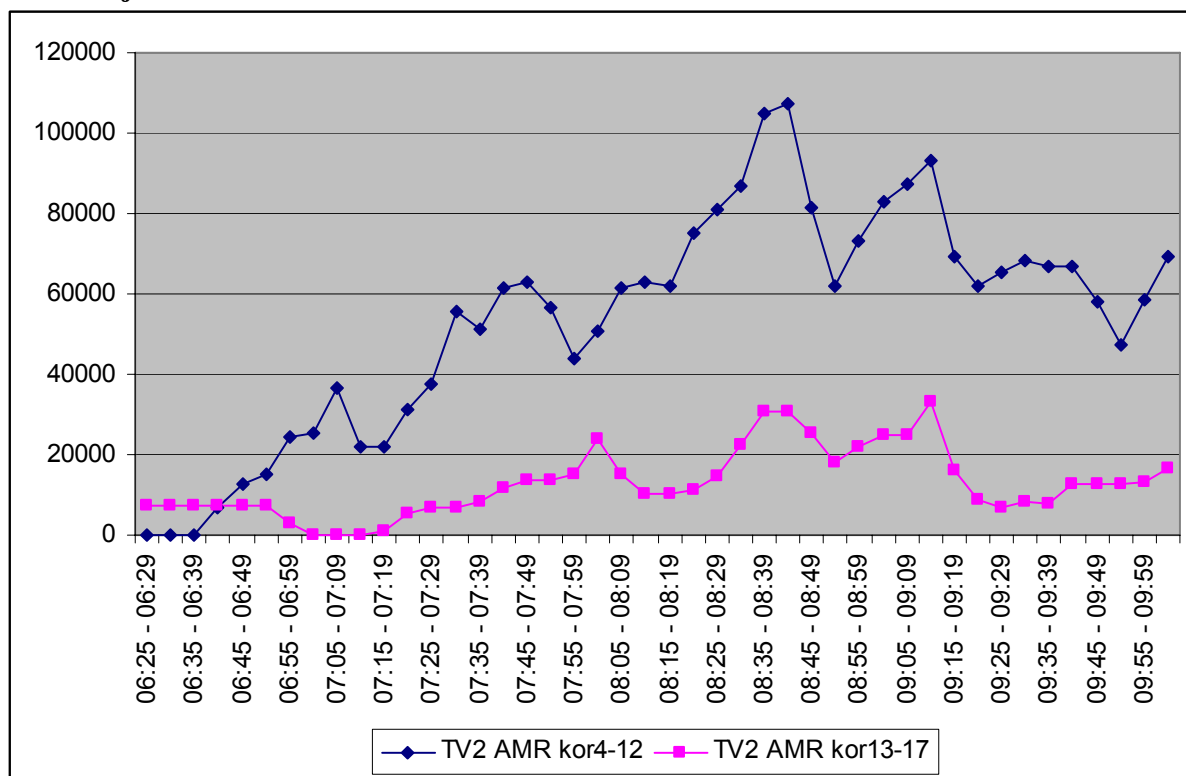
08:16:00-08:18:08

Cipri Lord Ászra támad, aki azonban villámmal sújtja a csontvázat. A varangy megkötözi Ászt. Káprázat a fiúnak (Mike-nak) segít, így az amulett segítségével Mike egy villámláncával szétcsap a gonoszok között, Ász pedig megmenekül.

Az említett példákból látható, hogy a jelenetek nagy része a vizsgálat több problémás pontja közé is besorolható lenne (például egy jeleneten belül a félelemkeltő külsejű meselény által elkövetett durva erőszak megjelenítéséhez intenzív vizuális és akusztikai eszközöket is felhasználtak az alkotók).

Nézettségi adatok

2006. május 27.

2006. május 28.

